

ciuitates suas & fugerunt: ueneruntq; philistinum & habitauerunt ibi. **L**ucta autem die altera. uenerunt philistinum ut exspoliarent interfectos: & inuenerunt saul & tres filios eius iacentes in monte eglboe; et perciderunt caput saul & exspoliauerunt eum armis: & miserunt interia philistinorum percussum ut annuntiaret in templo idolorum & in populis: & posuerunt arma eius in templo ashtaroth: corpus uero eius suspendit in muro bechsan. **Q**uod cum audissent habitatores iabes gila ad quemcumq; fecerant philistinum saul: surrexerunt omnes uiri fortissimi & ambulauerunt tota nocte: & tulerunt cadaver saul: & eadem uera filiorum eius de muro bechsan: ueneruntq; iabes & combusserunt ea ibi: & tulerunt ossa eorum & sepelierunt in nemore iabes: & ieiunauerunt septem diebus. **E**xPLICIT SAMUEL LIBER PRIMVS. HAB. VERS. II. CCC.

INCIPIT CAPITVLATIO DE LIBRO REGVM SECVNDO.

- I.** **D**e planctu dauid quomodo luxit saulem & ionathin. *L. asahel occubuit*
- II.** **D**e reditu dauid in hebron ubi secundo unctus e. & de abner & his boseth & ioab. & de plio ubi iusserunt pueri.
- III.** **D**e filiis dauid in hebron natis: & quomodo recepit nichol. & de abner. & ioab interfecto. & de morte his boseth filii saul.
- IIII.** **D**e uentis tribubus secuti dicitur. & quomodo ingressus e syon. & de huius artificibus. & lig. & de uxore & filio quod natus e.
- V.** **D**e duobus proelis quibus dauid percussit philisteos. & de arca adducta in hierusalem. *Sanctificatio nationes.*
- VI.** **D**e nathan propheta ubi prohibuit dauid edificare templum. & prophetat de xpo. & quomodo dicitur omni mercatorum.
- VII.** **D**e misboseth filio ionathae. & de anon rege ammon quomodo illudit pueris dauid. & de uindicta insecutis.
- VIII.** **D**e bethsabee uxore uris pambola p nathan. & de morte pueri de stupro nati. & de ueritate salomonis.
- IX.** **D**e urbe babbath ad dauid capti. & que de ammon & thamar memorantur. & de absalon quomodo interfecit ammon.
- X.** **D**e fuga absalon ad tholomai regem syrie ingressus. & de muliere thenceunte que pro dauid locuta est.
- XI.** **D**e absalon pulchritudine. & quos habuerit filios. & quomodo patrem regno expulit.
- XII.** **D**e consilio achitofel & chusai dato absalon. & de achimai & ionatha exploratoribus dauid.
- XIII.** **D**e bello ubi absalon perit. & quomodo eum dauid luxit. *erucifixos de stirpe saul.*
- XIIII.** **D**e reditu dauid in hierusalem. & recuperatione regni. *Accidit p gabionis. quos ultro e dicitur in septem.*
- XV.** **D**e seba qui cum parte populi rebellauit contra dauid. & de amasi quem interfecit ioab. & de fame que.
- XVI.** **D**e plio philistinorum in quo dicitur patuit discrimini. & de reliquis bellis. & de antio propheta de xpo.
- XVII.** **D**e uiris fortissimis in plius eum dicitur. & de eorum uirtutibus. *Sectione septuaginta milium p angelum illata.*
- XVIII.** **D**e indignatione diuina cur dicitur populum iusserit numerari. & de optione p gad tribu modis oblata. & de in-

Gelboe inter pretatur decursum p saul aut undatum amercium. morsu mediatoris exprimitur. non in merito p gelboe montes supra iudeos corda signantur. quidam
 abunul mundi desideris defluunt. in xpi idē uncti se morti miserunt. quia in eis unctus rex corporaliter moritur. ipsi ab omni xpi rore sicantur. De quibus bene dicit:
 ut agri primitiarū cō non possint. Supb; quippe ebriet mentes primitiuos fructus n̄ ferunt. quia in redemptoris aduentu ex parte maxima in p̄sida remanent. primordia
 fides sequi noluerunt. Sā n̄q; ecclesia in primitiis suis multitudine gentium fecundata. ut in mundi fine iudeos quos uenerit suscipere. ceterona colligat. eos quasi reliqua struigi
 p̄nt. De quibus nonnū reliquis e saul dicit. sicut numer? filios israhel quasi harena. maris. reliquis salus fiant. Postunt tū idcirco gelboe monte fore. p̄phet̄ malchiel. ut dum
 frochō excedente terra n̄ orit. possessores terre sterilitatis dampno ferantur. quoniam ipsi maledictionis sententiā. acceperunt. qui apud se morit̄ regis suscipere. iniquitate sua exegente
 meruissent.

interfecti sunt. Quomodo ceciderunt fortes? nolite annuntiare in gath. neq; annuntietis
 in cōpetis ascalonis. ne forte letentur filij philistim. ne exultent filij in carnicis for.

Montes gelboe nec ros nec pluu. e ueniunt sup uos. neq; sint agri primitiarū. quia
 ibi abiectus ē ely peus fortium. ely peus saul. quasi non esset unctus oleo. a sanguine
 int̄fectorū ab adipe fortium. Sagitta ionathan nunq̄m rediit retrorsum. & gladius
 saul non ē reuersus inanis. Saul & ionathas amabiles & decori multa sua in morte
 quoq; non sunt diuisi. a quilibet uelociore. leonib; fortiores. Filij isrl̄ sup saul flete.
 qui uestiebat uos cōcino indelicis. qui p̄bebat ornamenta aurea cultu uro. Quo
 modo ceciderit fortes in proelio. Ionathas in excelis tuis occisus est. Doleo sup te frater
 in ionatha decore nimis. & amabilis. sup amorem mulierū. Sicut mater unicū amat
 filium suum. ita te diligebam. Quomodo ceciderit robusti. & perierunt arm̄ bellica.

II.

Regitur post hec consulunt dauid dñm dicens; num ascendam in unā deciuu uia iuda.
 Et ait dñs ad eum; ascende. Dixitq; dauid. quo ascendam. & respondit ei. in hebron.
 Ascendit & dauid & duę uxores eius. achinoem iezrahelites. & abigail uxor nabal
 carmeli. Sed et uiros qui erant cum eo. duxit dauid singulos cum domo sua. misit
 in oppidis hebron. Veneruntq; uiri iuda et unxerunt ibi dauid. ut regnare. sup
 domū iuda. Et nuntiatum ē dauid. qd uiri iabes galaad sepelissent saul. Misit
 ergo dauid nuntios. ad uiros iabes galaad. dixitq; ad eos; benedicti uos dño qui
 fecistis misericordiam hanc cum domino uro saul. & sepelistis eum. Et nunc retribuere
 quidem uob; dñs misericordiam & ueritatem. sed et ego reddam q̄t̄m. eo qd feceritis
 uerbum istud. Confortent manus ur̄. & estote filij fortitudinis. Licet enī mortuus
 sit dominus ur̄ saul. tamē me unxit dom̄ iuda regem sibi. Abner autē filius ner
 p̄nceps exercitus saul. tulit his boseth filium saul. & circumduxit cum p̄ castra.
 regemq; constituit sup galaad. et sup ḡsuri. & sup iezrahel. & sup ephraim. & sup
 beniamin. & sup isrl̄ uniuersum. Quadraginta annorū erat his boseth filius saul
 cum regnare coepisset sup isrl̄. et duob; annis regnauit. Soli autē domus iuda
 sequebatur dauid. Et fuit numerus dierū quib; commoratus ē dauid imperans
 in hebron sup domū iuda. septem annorū. & sex mensium. Egressus ē abner
 filius ner & pueri his boseth filii saul. decastri magab. ion. porro io. ab filius saruie

v.

vi.

vii.

viii.

& pueri dauid egressi sunt & occurserunt eis iuxta piscinam gabion. Et cum in unum
conuenissent congregati. sederunt huius ex una parte piscine. & illi ex altera. Dixitq; abner
ad ioab; surgant pueri & ludant coram nobis. Et respondit ioab; surgant. Surrexerunt
ergo & transierunt numero. xii. de beniamin ex parte his boseth filii saul. & xii. de pueris
dauid; apprehensiq; unusquisq; caput comparis sui. defixit gladium in latus contrarii.
& ceciderunt simul; vocatumq; est nomen loci illius. ager robustorum in gabion. Et ortum
est bellum durum satis indie illa. fugatusq; est abner & uiri israhel. apueris dauid. Erant
autem ibi tres filii sarug. ioab et abisai & asahel; porro asahel cursor uelocissimus fuit.
quasi unus ex capreis quare morantur in siluis. Persequatur autem asahel abner. & non
declinauit ad dexteram neq; ad sinistram. omittens persequi abner. Respexit itaque
abner post tergam suum et ait; tunc es asahel. qui respondit; ego sum. Dixitq; ei abner;
vade ad dexteram siue ad sinistram. & apprehende unum de adolescentibus. & tolle tibi
spolia eius. Noluit autem asahel omittere. quum irqueret eum. Rursumq; locutus est
abner ad asahel; recede. noli me sequi. ne compellar confodere te in terra. & leuare
non poteris faciem meam ad ioab fratrem tuum. Qui audire contempsit. inoluit declinare.
& cussit. Et cum abner uersa hasta in ungine. & transfodit. & mortuus est in eodem
loco; omnesq; qui transiebant per locum in quo ceciderat asahel & mortuus erat. subsistebant.
& sequentibus autem ioab & abisai fugientem abner. sol occubuit. & uenerunt usq; ad colle
aque ductus qui est ex aduerso uallis et itineris deserti in gabion. Congregatiq; sunt
filii beniamin ad abner. & conglobati in unum cum esset in summitate tumuli
unus. Et exclamauit abner ad ioab & ait; num usq; ad intermicionem tuam mucro
desinet. An ignoras quod periculosa sit desperatio. Usquequo non dicis populo. ut
omittat persequi fratres suos. Et ait ioab; uiuit dominus si locutus fuisset mane. recessisset
populus persequens fratrem suum. Insonuit ergo ioab bucina. & stetit omnis exercitus.
nec persecuti sunt ultra israhel. neq; inire certamen. Abner autem & uiri eius abierunt
per campestria tota nocte illa. & transierunt iordanem. & lustrata omni bechoron
uenerunt ad castra. Porro ioab reuersus omisso abner. congregauit omnem populum.
& defuerunt de pueris dauid decem & nouem uiri excepto asahel. Serui autem dauid
percusserunt de beniamin & de uiris qui erant cum abner. cccc. lxx. qui & mortui sunt.

Tuleruntq. asahel & sepelierunt eum in sepulchro patris sui in bethleem. & ambulauerunt
 tota nocte iob & uiri qui erant cum eo. & in ipso crepusculo puenerunt in hebron.
 Facti e. q. longa concertatio inter domum saul & inter domum dauid. dauid pro
 ficiens & semp. seipso robustior. domus aut. saul decrescens cotidie. **N**ati quoq.
 sunt filii dauid in hebron. fuitq. primo genitus ei. ammon de achinoem iezabelitz.
 & post eum chelaib de abigail uxore nabal carmeli. porro tertius. absalon. filius
 amaacha filiae tholomai regis gessur. Quartus autem adonias filius aggei. &
 quintus sifachia filius abigail. sextus quoq. iezra de ayla uxore dauid. Humati sunt
 dauid in hebron. Cum eet q. prelium inter domu saul & domu dauid. abner filius
 ner regabat domu saul. fuerat aut. sauli concubina nomine ressa. filia abia. Dixit
 hisboseth ad abner. quare ingressus es ad concubinam patris mei. qui iratus nimis
 ppter uerba hisboseth ait. nunquid caput carnis ego sum aduersum uiclam hodie.
 qui fecerim misericordiam sup domu saul patris tui. & sup fratres & proximos ei. in tunc
 di te immanis dauid. & tu requisisti in me qd argueres pro muliere hodie. hec
 faciat ds abner & hec addat ei. nisi quomodo iurauit dñs dauid sic faciam eo. ut
 transferat regnum de domo saul. & eleuetur thronus dauid sup isrl. & sup uicla
 adan usq. bersabee. Et non potuit respondere ei quicqm. quia metuebat illum.
 Misit q. abner nuntios ad dauid p se dicentes. cuius e. terra. & ut loquerent.
 fac mecum amicitias. & erit manus mea tecum. & reducam ad te uniuersu isrl.
 Qui ait. optime ego faciam tecum amicitias. sed unam rem peto ate dicens.
 non uidebis faciem mea. antequam adduxeris michol filiam saul. & sic uenies
 & uidebis me. Misit aut. dauid nuntios ad hisboseth filium saul dicens. redde
 uxorem meam michol. quam despondi mihi centum pputis philistinum. Misit q.
 hisboseth & tulit eam auro suo salthel filio lais. sequebaturq. eam uir suus plorans
 usq. haburim. Et dixit ad eum abner. uade reuertere. qui reuersus e. Sermonem
 quoq. intulit abner ad seniores isrl. dicens. tam heri qua. nichus tertius que
 rebatis dauid ut regnaret sup uos. Nunc q. facite qm dñs locutus e. ad dauid
 dicens. in manu serui mei dauid siluabo populam meam isrl. de manu philistinum.
 & omnium inimicorum eius. Locutus e. aut. abner etiam ad beniamin. & abiit

III.

secum in unum
 lera. Drem. de
 gator. Suroseri
 il. & xii. depuer
 mlatus commo
 galion. Scorum
 d. und. Crete
 uelocissimi
 abner. & non
 respexit itaque
 Dreg. ei. abner.
 ab. & tolle
 nq. Locutus e.
 terra. & uic
 noluit dicit
 ut e. in eodem
 erat. sub stitit
 mer. usq. adole
 magregatq. sine
 mitate. tumo
 tuus. muer
 f. populo. ut
 ne. recessit
 omis. exera
 i. abner. un
 m. bebron
 nem. populo
 ui. aut. dauid
 tui. sunt.

ut loqueretur ad dauid in hebron omnia que placuerant isrl. & uniuerso beniamin;
uenitq; ad dauid in hebron cum xx uiris. Et fecit dauid abner & uiris ei qui uenerunt
cum eo. conuiuium. Et dixit abner ad dauid; surgam ut congregem ad te dominum
meum regem omnem isrl. & ineam tecum foedus. et imperes omnibus sic desiderat anima
tua. Cum ergo deduxisset dauid abner. & ille isset in pace. statim pueri dauid & ioab
uenerunt cecis latronibus cum praeda magna nimis. Abner autem non erat cum dauid in
hebron. quoniam dimiserat eum & profectus erat in pace. & ioab & omnis exercitus qui erat
cum eo postea uenerunt. Nuntiatum itaque est ioab ananiantibus. uenit abner filius
ner ad regem. & dimisit eum & abiit in pace. Et ingressus est ioab ad regem & ait; quid
fecisti. ecce uenit abner ad te. quare dimisisti eum & abiit & recessit. ignoras abner
filium ner. quoniam ad hoc uenit ut deciperet te. & sciret exitum tuum & introitum tuum.
& nosset omnia que agis. egressus itaque ioab ad dauid misit nuntios post abner.
& reduxit eum ad cisternam sira ignorante dauid. Cumque redisset abner in hebron.
seorsum adduxit eum ioab ad medium portae ut loqueretur ei indolo. Et percussit illum
ibi in unguita. & mortuus est multione sanguinis asahel fratris eius. Quod cum audisset
dauid rem iam gestam ait; mundus ego sum & regnum meum apud dominum usque in sempiternum
a sanguine abner filii ner. & ueniat super caput ioab & super omnem domum patris eius.
nec deficiat de domo ioab fluxum seminis sustinens. & leprosus tenens fufum. & cadens
gladio & indigens pane. Igitur ioab & abisai frater eius interfecerunt abner.
eoque occidisset asahel fratrem eorum in gabaon in proelio. Dixit autem dauid ad ioab
& ad omnem populum qui erat cum eo; sanctificate uestimenta uestra & accingimini sacris.
& plangite ante exsequias abner. Porro rex dauid sequebat feretrum. Cumque
sepelissent abner in hebron. leuauit rex uocem suam & fleuit super tumulum abner.
fleuit autem & omnis populus. Plangensque rex abner ait; nequaquam ut mori solent
ignui. mortuus es abner. Manus tuae non sunt ligatae. & pedes tui non sunt conpedibus
aggrauati. sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis corruisti. Congeminansque
omnis populus fleuit super eum. Cumque uenisset uniuersa multitudo cibum capere
cum dauid clara adhuc die. iurauit dauid dicens; haec faciat mihi deus & haec addat.
si ante occasum solis gustauero panem. uel aliud quicquam. Omnisque populus audiuit.

& placuerunt eis cuncta que fecit rex in conspectu totius populi. & cognouit omne uulgus & uniuersus isrl in die illa. qm̄ non actum fuisset atq; ut occideret abner filius ner. Dixit quoq; rex ad seruos suos; num ignoratis qm̄ princeps & maximus cecidit hodie in isrl. ego autē adhuc delicatus & unctus rex; porro uiristi filii syruis duri mihi sunt. Retribuat dñs facienti malum iuxta malitiam suam. Auduit autē filius saul qd̄ cecidisset abner in hebron. & dissolute sunt manus ei. om̄sq; isrl perturbatus ē. Duo autē uiri principes latronum erant filio saul. nom̄ uni baana. et nomen alteri reehab filius remmon berothite defilius beniamin. Siquidem & beroth reputata ē in beniamin; & fugerunt berothite in getham. fueruntq; ibi adueniē usq; in tempus illud. Erat autē ionathas filio saul. filius debilis pectibus. Quinquennis enī fuit q̄ndo uenit nuntius de saul ionathas exiezabel; tollensq; cum nutrix sua fugit. Cumq; festinaret ut fugeret. cecidit ielaudus effectus ē. habuitq; uocabulum in phibosech. Venientes igitur filii remmon berothite reehab & baana in gessu sunt feruente die domū his boseth. qui dormiebat sup stratum suū meridie. ^{ys boseth} & ostiaria domus purgans triticum obdormiuit. Assūntes autē spicas tritici. Latente in gessu sunt. et percussit eum in imagine reehab & baana frater ei. & fugerunt. Cum autē in gessu fuissent domū ille dormiebat sup lectū suū in conclau. & percussit eum in gessu. sublatq; capite ei. abierunt puam deserti tota nocte. & attulerunt caput his boseth ad dauid in hebron. Dixerūq; ad regem; ecce caput his boseth filii saul inimici tui q̄ querebat animā tuā. et dedit dñs domino nro regū ultiones hodie de saul & de semine eius. Respondens autē dedit iachab & baana fratri ei. filius remmon berothite dixit ad eos; uiuit dñs qui eruit animā meā de om̄i angustia. qm̄ cum qui annuntiauerat mihi & dixerat mortuus ē saul. q̄ putabat se prospera nuntiare tenui et occidi eum in sicileg. cui oportebat mercedem me dare p̄ nuntio. quanto magis nunc. cū homines impij interfecerūt uirum innoxium in domo sua sup lectum suū. non querunt sanguinē ei de manu ur̄a. & auferunt uos de terra. Precepit itaq; dauid pueris. & interfecerunt eos; p̄identesq; manus & pedes eorū. suspenderunt eos sup pisenam in hebron. Caput autē his boseth tulerunt. & sepelierunt in sepulcro abner in hebron. **E**t uenerunt uniuersę tribus isrl ad dauid in hebron dicentes; ecce nos of tuum. & caro tua sumus. Sed et heri in iudicij

Obstria triticum purgat in metat
custodia detinendo uirum saul
Que sub dormiente in morte p̄p̄tū
custodiret aduenit. quia ei detinuit
sollicitudo cessante. ad interfectu
maligū sp̄itū in p̄p̄tū. Quia gessu
sp̄itū tollunt. quia max beniamin cogita
tionū germina auferunt. ut in imagine
ferunt. quia uirum cordis delectatione
caris occidunt. sanguine quippe ferre
E. una carnis delectatione p̄p̄tū
Nequa quā uero his boseth iste huc morer
succubere. si non ad maḡ estū dñi mulier
ad aduēt. aliam mollem custodia d̄p̄tū
ferunt. ut uirū ferat p̄p̄tū cordis ferre
debe. que nec negligentie somnus p̄p̄tū
nec ignorantie error fallat. Unde bene
& his boseth appellatus est. qui custodia
femina hostilibus gladiis nudatur.
His boseth quippe. uir ē fusionis dicitur
Vir autē confusionis ē. qui forti m̄tū
custodia munitus n̄ est. quia dum
uiritatis se agere stimat. subuita
tū uirā nocentem necant. Totū itaq;
uiritū munitus est. ad uis m̄tū
ne quando cum insidiantes hostes
penetrent foramine neglecte cogita
tionis. Hinc salemō ait. Om̄i custodia
foris cor tuum. qm̄ crypsō uir p̄cedit
Virutes ergo q̄ agunt. digni ē ut
sumopere ab inuentionis d̄p̄tū
p̄sent. ne erunt orat p̄leant & i
retalime que ostentant

III.

tertius cum esset saul rex sup nos: tu eras educens & reducens isrl. Dixit aut dñs ad te: tu
pascēs populum meū isrl. & tu eris dux sup isrl. Venerunt quoq; & senes de isrl ad regē
in hebron: & percussit cum eis rex dauid foedus in hebron coram dño: unxeruntq; dauid
in regem sup isrl. Filius .xxx. annorū erat dauid cum regnare coepisset: & quadraginta
annis regnauit in hebron regnauit sup iudam septem annis & sex mensib; in hierlm
aut regnauit triginta & trib; annis sup omnē isrl & iudam. Et abiit rex & omēs uiri
qui erant cum eo in hierlm: ad iebuseū habitatorem terre. Dictumq; ē ad dauid ab eis:
non ingredieris huc: nisi abstuleris claudos & cecos dicentes: non ingrediet dauid huc.
Coepit aut dauid artem syon: hęc ē ciuitas dauid. Proposuerat em̄ dauid in die illa p̄m̄
qui percussisset iebuseum: & tetigisset domatū fistulas: & abstulisset claudos & cecos
odientes animā dauid. Ideo dicitur in prouerbio: cecus & claudus n̄ intrabunt
templum. Habitauit aut dauid in arce: & uocauit eam ciuitatem dauid: & edificauit
p̄grū amello & intrinsecus: & ingrediebatur p̄ficiens atq; succrescens: & dñs dñ
exercituum erat cum eo. Misit quoq; ip̄m rex tyri nuntios ad dauid: & ligna
cedrina & artifices lignorū artificesq; lapidum ad parietes: & edificauerunt domū
dauid. Et cognouit dauid qm̄ confirmasset eū dñs regem sup isrl: & qm̄ exaltasset
regnum ei sup populum suum isrl. Accepit q; dauid adhuc concubinas & uxores
de hierusalem: postqm̄ uenerat de hebron. Natiq; sunt dauid & alii filii & filie. Hęc
nomina eorū qui nati sunt ei in hierlm: samua & sobab: & nathan: et salimon: ribai:
& helisua: & nepheg: & uasia: & helisama: & helida: & helifelech. **A**udierunt
uero philistini qd unxissent dauid regem sup isrl: & ascenderunt uniuersi ut
quererent dauid. Qd cum uidisset dauid: descendit in p̄sidium. Philistini aut uen
ientes: diffusi sunt in ualle rapham. Et consuluit dauid dñm dicens: si ascendam ad
philistinum: & si dabis eos in manu mea: & dixit dñs ad dauid: ascende quia tradens
tradam philistinum in manu tua. Venit q; dauid in baalpharasim: & percussit eos ibi:
& dixit: diuisit dñs inimicos meos coram me: sic diuiduntur aque. Propterea uocatur
ē nom̄ loci illius baalpharasim: & reliquerunt ibi sculptura sua: que tulit dauid &
uiri eius. Et addiderunt adhuc philistini ut ascenderent: & diffusi sunt in ualle
rapham. Consuluit aut dauid dñm: qui respondit: non ascendas: sed q̄ra p̄ rēgē
dicens: si ascenda ē terra philisteos & si tradas eos in manu mea.

cor. & uenit adeos ex aduerso pitor. & cum audierit sonitum egredientis in cacumine
 pitor. tunc imbis plium. quia tunc egredietur dñs ante faciem tuā ut percussat castra
 philistim. fecit itaq. dauid sicut p̄ceperat ei dñs & percussit philistim de gaba usq. in
 dumuenias gazer. Congregauit aut. rursus dauid om̄s electos existit triginta milia.
 surrexitq. & abiit & uniuersus populus qui erat cum eo de uiris iuda. ut adducerent arcā
 dī sup. quam inuocatum ē nom̄ dī exercituum sedentis in cherubim sup. eam. Et imposuerunt
 arcam dñi sup. plaustrū nouum. tuleruntq. eam de domo ammadab qui erat in gaba.
 Oza aut. & huius filii ammadab. innabant plaustrū nouum. Cumq. tulissent eā de domo
 ammadab qui erat in gaba. custodiens arcam dī. huius p̄cedebat arcam. Dauid. uir. iom̄s
 isrl. ludebant coram dño. mōm̄b. lignis fabrefactis. & cytharis. & lyris. & tympanis.
 & stris. & cymbalis. Postq̄m. aut. uenerunt. ad arcam nachor. extendit manū oza
 ad arcam dī & tenuit eam. qm̄ calcitrabant boues. & declinauerunt eam. Itaque est
 indignatione dñs contra oza. & percussit eum sup. temeritatem. q̄ mortuus ē ibi iuxta
 arcam dī. Contrastatus ē aut. dauid eo qd̄ percussisset dñs oza. & uocatum ē nom̄
 loci illius percussio oza usq. in diem hanc. Et extimuit dauid dñm̄ in die illa dicens. quom̄
 ingredietur ad me. arca dñi. & noluit di uertere. ad se arcam dñi in ciuitate dauid. sed
 di uertit eam in domū obed edom gē thei. Et habitauit arca dñi in domo obed edom
 gē thei trib. mensibus. & benedixit dñs obed edom & om̄e domū ei. Hunnariq. ē regi
 dauid quia benedixisset dñs obed edom & om̄a ei p̄ arca dñi. Itaq. d̄. Ibo & reducā archa. cū bene
 dictione in domū meā. Abiit ergo d̄ & adduxit archa dī de domo obed edom gē thei. in ciuitate
 d̄ cū gaudio. Et erant cū d̄ septē ebori & iur. tuma uiruli. Cūq. in scendissent q̄ portabat archa
 dñi sex passus in olabat bouē & arce. & d̄ percutebat in cingis. & saltabat totis uirib. ante dominū.
 Porro d̄ erat acemer ephod lineo p̄ioso. & d̄ & om̄s isrl. ducebāt archa testam̄ti dñi. in ciuitate d̄.
 in nubilo. & in clangore bucinę. Cūq. intrasset archa dñi in ciuitate d̄. nichol filia saul p̄spiciens per se
 nestram. uidit regem dauid. subsilentem atq. saltantem coram dño. & despexit
 eum in corde suo. & introduxit arcam dī. et posuerunt eam in loco suo in medio
 tabernaculi qd̄ tetenderat ei dauid. & optulit dauid holocausta corā dño. & pacifica.
 Cumq. compleisset offerens holoc. iustū & pacifica. benedixit populū in nomine
 dñi exercituum. et partiti s̄ uniuersę multitudini isrl. tam uirō qm̄ mulieri.

VI

W

Quid ē nāq. mos n̄r. nisi arca testam̄ti
 Quę gestata bobus cal. curantib. in ciuitate
 quia n̄ nunquā. etiā. qui bene p̄st. di
 subiecit. populor. inuisione. & uenit.
 ad dispensationis. condescensionē. & sola
 dilectione. p̄mouet. S̄ in hoc qd̄ d̄ p̄
 fatore. ager. in ciuitate. ipsa. for. & uoluit
 castit. p̄uat. imperat. Unde. & nulli. sub
 dan. con. hanc. manu. reprehensiois
 inuenit. si. auct. p̄m̄. ipsa. sua. temer
 ite. desunt. Locus. q̄. q̄. ad. uenit
 manu. uenit. si. delinquer. sumam
 gelido. quia. d̄. in. formi. quicq. for. tuum
 facta. corrumpit. ipsa. uenit. forte
 repl. ut. Aliq̄. de. etiā. si. uiri. quę. d̄
 uenit. condescensionē. ut. al. uenit. & uenit
 auct. hęc. stult. reprehendunt. Et. quid ē
 uenit. de. sua. & uenit. uelle. corrige. r.
 nisi. in. clari. arca. supra. reprehensio. nisi. man.
 relatur. Quid ē. istū. de. in. cogit. loc. uenit
 reprehendere. nisi. moti. & for. uenit. & uenit
 Lapsi. putare. S̄. p̄. d̄. uenit. qu. arca. di. ante
 subleu. quia. nequā. quā. qu. & uenit. corrige.
 re. d̄. p̄. uenit. nisi. de. p̄. uenit. meliora
 sensisse. Unde. & uenit. & uenit. & uenit. & uenit.
 dicit. qd̄. uenit. & uenit. d̄. in. p̄. uenit.
 Quia. p̄. uenit. & uenit. nisi. auct. & uenit.
 uenit. se. in. d̄. & uenit. & uenit. & uenit.
 meliorum. facta. ut. dicit. uenit.
 in. firma. uenit.

singulis collisidam panis unam. & assaturam bubule carnis unam. & siml. unam struxam
 oleo. & Abiit omnis populus unusquisq. in domum suam. Reuersusq. e. dauid ut benediceret
 domui sue. & egressa michol filia saul moerens sum dauid ait; qm̄ gloriosus fuit hodie
 rex isrl̄. disceoperiens se. ante ancillas seruatorū suorū. & nudatus ē quasi sinudet unus
 de scurtis. Dixitq. dauid ad michol; inuit dñs quia ludam ante dñm̄ qui elegit me potius
 qm̄ patrem tuum. & qm̄ omnē domum ei. & p̄cepit mihi ut essem dux sup̄ populū dñi
 isrl̄. & ludam & uulior sum plusq. factus sum. & ero humilis in oculis meis. & cum
 ancillis de quib. locuta es gloriosior apparebo. Igitur michol filie saul. non ē natus
 filius usq. ad diem mortis sue. **F**actum ē. autē cum sedisset rex in domo sua. & dñs
 dēdisset ei requiem undiq. ab inueneris inimicis suis. dixit ad nathan. pphetam. uide sine
 qd̄ ego habitem in domo cedrina. & arca dī posita sit in medio pellium. dixitq. nathan
 ad regem; omne qd̄ ē in corde tuo uade fac. quia dñs tecum ē. Factum ē autē in nocte
 illa. & ecce sermo dñi ad nathan dicens; uade & loquere ad seruum meū dauid. Hec
 dicit dñs; nunqd̄ tu edificabis mihi domū ad habitandum. neq. enī habitauit in domo.
 ex die qua eduxi filios isrl̄ de terra egypti usq. in diem hanc. sed ambulab. in tabernaculo.
 & in tentorio p̄ cuncta loca que transiui. cum omib. filiis isrl̄. Nunqd̄ loquens locutus
 sum ad unam de tribub. isrl̄. cui p̄cepi ut pasceret populū meū isrl̄. dicens; quare non
 edificasti mihi domū cedrinam. & nunc hec dices seruo meo dauid; hec dicit dñs
 exercituum; ego tuli te de pascuis sequentē agros. ut esses dux sup̄ populū meū isrl̄.
 & fui tecum in omib. ubicunq. ambulasti. & interfeci uniuersos inimicos tuos a facie tua.
 feciq. tibi nom̄ grande. iuxta nom̄ maiorū qui sunt in terra. Et ponam locū populū
 meo isrl̄. & plantabo eū. & habitabo cum eo. & non turbabit. amplius. nec addent
 filii iniquitatis ut affligant eū sicut prius. ex die qua constitui iudices sup̄ populū
 meū isrl̄. & requiem dabo tibi ab omib. inimicis tuis. Predicetq. tibi dñs; qd̄ domū
 faciat tibi dñs. Cumq. cōpleti fuerint dies tui. et dormueris cum patribus tuis.
 suscitabo semen tuum post te qd̄ egredietur de utero tuo. & firmabo regnū eius.
 Ipse edificabit domū nomini meo. & stabiliam thronū regni ei usq. in sempiternum.
 Ego ero ei in patre. & ipse erit mihi in filium. Qui si inique aliquid gesserit. arguā
 eum in uirga uirorū. & in plagis filiorū hominum. misericordiam autē meā non auferam

Ecce que dñs in singulari p̄ca. se se
 subdit & ex parte in omni i. ab acta excludit
 conuenit. Non potest regi ad genitorū reuē
 citur. si subiecto. uult saluando uolente
 meruit. ut honore placet. et ante ei orō
 qui honorē dederit. et cognoscit. corū doctū
 de hōis. et in terra. et illa ex humilitate
 saluati. q̄ ora humilitate. et seruat fortis.
 Quid de eū saluabit. et tunc ignoro.
 ego dauid p̄ hō saluati. et uerū qui p̄gnat.
 in gnando qui p̄ hō saluati. saluati
 autē eū dñs seruat. et in uerū.

VI.

24

in terra damasci facta est terra dauid seruientis sub tributo. Seruauit dñs dauid in
omnib. ad quecumq. pfectus ē. & tulit dauid arma aurea & torques que habebant
serui ad adazer. & detulit ea in iherusalem. & debethe & deberoth ciuitatib. ad adazer.
tulit rex dauid & multū nimis. Audiuit autē thou rex emath qd̄ percussisset dauid
omne robur ad adazer. & misit thou nam filium suū ad regem dauid ut saluaret
eum. congratulans & gratias ageret. eo qd̄ expugnasset ad adazer & percussisset eū.
hostis quippe erat thou ad adazer. & in manu eius erant uasa argentea. & uasa aurea.
& uasa arrea. que & ipsa scificauit rex dauid dñō. cum argento & auro que scifica
uerat de ueris gentib. quas subegerat. de terra et moab & filis ammon & phili
stium & amalech. & de manubus ad adazer filiarob regis sobā. Fecit quoq. sibi dñi
nom̄ cum reuerteretur capta terra. in ualle salmar. cepit decem & octo milibus.
& posuit in dumea custodes. statuitq. presidium. & facta ē uniuersa idumea seruientis
dauid. Et seruauit dñs dauid in omnib. ad quecumq. pfectus ē. Et regnauit dauid
sup omnē isrl. faciebat quoq. dauid iudiciū & iusticiam omni populo suo. Joab
autē filius sarui erat sup exercitum. porro iosaphad filius abihud erat acōm̄tarus.
& sadoc filius achitob. & achimelech filius abiatthar sacerdotes. & saruias scriba.
banaias autē filius ioiada sup cherethi et phetethi. filii autē dauid sacerdotes erant.

VI

Et dixit dauid. putasne ē aliquis qui remanserit de domo saul. ut faciam cum eo
misericordiam. ppter ionathan. erat autē de domo saul seruus nomine sibi. Quem cum
uocasset ad se rex. dixit ei. tu necis sibi. & ille respondit. ego sum seruus tuus. Et ait rex.
num sup ē aliquis de domo saul. ut faciam cum eo misericordiam dñi. dixitq. sibi rex. sup ē
filius ionathan debilis pedibus. Vbi inquit est. & sibi ad regem. ecce. ut in domo est
machir filii amihel in lodabar. Misit q̄ rex dauid. & tulit eum de domo machir filii
amihel de lodabar. Cum autē uenisset in phiboseth filius ionathan filii saul ad dauid.
corruit in faciem suam & adorauit. Dixitq. dauid. in phiboseth. Qui respondit. assum
seruus tuus. Et ait ei dauid. ne timeas quia faciens faciam in te misericordiam. ppter
ionathan patrem tuum. restituiam tibi om̄s agros saul patris tui. & tu comedes
panem in mensa mea semp. Qui adorans eum dixit. quis ego sum seruus tuus. qm̄ respec
sti sup canem mortuū similem mei. Vocauit itaq. rex sibi puerū saul. & dixit ei.

Omnia quecumq; fuerunt saul & uniuersam domum ei dedit filio domini tui. Operare igitur
 ei terram tuam & serui tui & inferes filio domini tui cibos ut alatur. Miphibosech
 autem filius domini tui comedet semper panem super mensam meam. Erant autem sibi quindecim
 filii & uiginti serui. Dixitq; sibi ad regem, sicut iussisti domine mi rex seruo tuo, sic faciet
 seruis tuis & miphibosech comedet super mensam tuam quasi unus de filiis regis. Habebat
 autem miphibosech filium paruulum nomine micha. Omnis uero cognatio domus sibi
 seruiebat miphibosech. Porro miphibosech habitabat in hierusalem quia de mensa regis
 iugiter uescabatur & erat claudus utroq; pede. Factum est autem post hec ut moreretur
 rex filiorum ammon & regnaret anon filius eius pro eo. Dixitq; dauid, faciam misericordiam
 cum anon filio naas sicut fecit pater eius mecum misericordiam. Misit ergo dauid consolans
 eum per seruos suos super patris interitum. Cum autem uenissent serui dauid in terram filiorum
 ammon, dixerunt principes filiorum ammon ad anon dominum suum, putas quod propter honorem
 patris tui dauid miserit ad te consolatores & non ideo ut inuestigaret & exploraret
 ciuitatem & euerteret eam misit dauid seruos suos ad te. Tulit itaque anon seruos dedit
 rasitq; dimidiam partem barbae eorum & percudit uestes eorum medias usque ad nates &
 dimisit eos. Quod cum innotuisset dauid, misit in occursum eorum; erant enim uiri
 confusi turpiter ualde & mandauit eis dauid, in uentre hierico donec crescat barba
 uestra & tunc reuertemini. Videntes autem filii ammon quod iniuriam fecissent dauid, miserunt
 & conduxerunt mercede seruum robob & seruum soba uiginti mille pectus & areag
 maacha mille uiros & abistob duodecim milia uiros. Quod cum audisset dauid, misit
 ioab & omnem exercitum bellatorum. Ingressi sunt ergo filii ammon & direxerunt aciem
 ante ipsum in introitu porte. Serui autem soba & robob & istob & maacha secuti erant
 in campo. Videns igitur ioab quod paratum esset aduersum se plium et ex aduerso &
 post tergum, elegit ex omnibus electis israel & instruxit aciem contra seruos, reliquam
 autem partem populi tradidit abisai fratri suo, qui direxit aciem aduersum filios ammon.
 Itaque ioab, si priualuerint aduersum me serui, eris mihi in adiutorium, sin autem filii
 ammon priualuerint aduersum te, auxiliabor tibi. Isto uir fortis & pugnet pro populo
 nostro et ciuitate domini nostri; dominus autem faciat quod bonum est in conspectu suo. Inuit itaque ioab
 & populus eius qui erat cum eo certantem contra seruos, qui statim fugerunt a facie eius.

Fili aut ammon uidentes qd fugissent s'ri. fugerunt & ipsi afacie. abisan. & magister ciuitatem. Reuersusq; e' ioab afiliis ammon. & uenit hierusalem. Videntes igitur s'ri qm corrussent coram isrl. congregati sunt pariter. misitq; adadezer & eduxit s'ros. qui erant transfluum. & adduxit exercitum eorū. Sobach aut magister militie adadezer. erat princeps eorū. Qd cum nuntiatum eēt dauid. contrixit omne israhel & transiuit iordanem. uenitq; inhelema. Et direxit aciem s'ri ex aduerso dauid. & pugnauer' contra eū. Fugeruntq; s'ri afacie isrl. & occidit dauid des'ris septingentos currus. & quadraginta milia eqv. & sobach pncipe militie percussit q'stati mortuus ē. Videntes aut reges uniusi q' erāt īpsidio adadezer. uic rosse eē ab isrl. expauer' & fuger' ^{septuaginta octo} l. viii. milia. eorū isrl. fecer' utq; paceē cū isrl. & seruerunt eis. timuer'q; s'ri auxilium p'bere filis ammon. Factum ē aut uertente anno eo tempore quo solent reges ad bella pcedere. misit dauid ioab & seruos suos cum eo. & uniuersum isrl. & uasauer' filios ammon. & obsecerunt iabbath. Dauid aut remansit in hierlm.

XV

VIII.

Cum hęc agerentur. accidit ut surageret dauid de stratu suo post meridiem. & deambu-
 laret in solario domus regē. uiditq; mulierem se lauante[m] ex aduerso sup solarium
 suum. erat aut mulier pulchra ualde. Misit ergo rex. & requisit que esset mulier. Nunti-
 atumq; eēt. qd ipsa eēt bechabee filia heliam uxor uris herthei. Missis itaq; dauid nuntis.
 tulit eam. Que cum ingressa eēt ad illum. dormiuit cum ea. statimq; scificata ē ab immundi-
 tia sua. Et reuersa ē domum suā conceptu foetu. mittensq; nuntia. uenit dauid. & ut. concepi-
 Misit aut dauid ad ioab dicens. mitte ad me uirum herthei. Misitq; ioab uirum. add. uenit.
 quesiuitq; dauid quā recte ageret ioab & populus. & quomodo administraretur bellum.
 Et dixit dauid ad uirum. uade in domū tuam. & laua pedes tuos. Egressus ē uir.
 de domo regis. secutus ē cum cibis regis. Dormiuit aut uir. ante portam domus
 regis. cum alijs seruis domini sui. & non descendit ad domū suam. Nuntiatumq; est
 dauid ad hercentib;. non uenit uir ad domū suam. Et ut dauid ad uirum. nunquid non
 de uia uenisti. quare non descendisti ad domū tuam. & ut uir. ad dauid. arca dñi
 & uicla habitant in pilionib;. & dominus meus ioab. & serui domini mei sup faciem
 terre manent. & ego ingrediar in domū meā ut comedam & bibam & dormiā cum
 uxore mea. Per salutem tuam & p'salutem ammē tue. qd non faciam rem hanc. At
 q' dauid ad uirum. mane hic etiā hodie. & cras dimittā te. Mansit uir in hierusalem

Cum dauid in solario domus regis ambularet. uidit mulierem se lauante[m] ex aduerso solarii sui. Misit ergo rex. & requisit que esset mulier. Nuntiatumque est. quod ipsa esset bechabee filia heliam uxor uris herthei. Missis itaque dauid nuntis. tulit eam. Que cum ingressa esset ad illum. dormiuit cum ea. statimque scificata est ab immunditia sua. Et reuersa est domum suam conceptu foetu. mittensque nuntia. uenit dauid. & ut conceperat. Misit autem dauid ad ioab dicens. mitte ad me uirum herthei. Misitque ioab uirum. add. uenit. quesiuitque dauid quam recte ageret ioab & populus. & quomodo administraretur bellum. Et dixit dauid ad uirum. uade in domum tuam. & laua pedes tuos. Egressus est uir. de domo regis. secutus est cum cibis regis. Dormiuit autem uir. ante portam domus regis. cum alijs seruis domini sui. & non descendit ad domum suam. Nuntiatumque est dauid ad hercentibus. non uenit uir ad domum suam. Et ut dauid ad uirum. nunquid non de uia uenisti. quare non descendisti ad domum tuam. & ut uir. ad dauid. arca dñi & uicla habitant in pilionibus. & dominus meus ioab. & serui domini mei super faciem terre manent. & ego ingrediar in domum meam ut comedam & bibam & dormiam cum uxore mea. Per salutem tuam & pro salutem anime tue. quod non faciam rem hanc. Atque dauid ad uirum. mane hic etiam hodie. & cras dimittam te. Mansit uir in hierusalem.

Vnde uir. ad ioab cū epistolis ex quib; pcedat debeat mittitur. quia idem ipse iudaicus populus legē portat. q' eum necesse moriatur. Vnde mandata legis reueres implere reuocā. ipse uirum adferre iudicium unde dampnetur.

die illa & altera & uocauit cum dauid ut comederet coram se & biberet & inebriauit eum.
 Qui egressus uespere dormiuit instratus suo cum seruis domini sui & in domum suam non descendit.
 Factum est ergo mane & scripsit dauid epistolam ad ioab. insitque per manum uris scribens
 in epistola; ponite uram ex aduerso belli ubi fortissimum proelium est & derelinquite eum
 ut percussus intereat. Igitur cum ioab obsideret urbem posuit uram in loco ubi sciebatur
 uiros esse fortissimos. Egressique uris decuitate bellabant aduersum ioab & ceciderunt
 de populo serui domini dauid & mortuus est etiam uras heccheus. Misit itaque ioab &
 nuntiavit dauid omnia uerba plebi. precepitque nuntio dicens; cum compleueris uniuersos
 sermones belli ad regem si eum uideris indignari & dixerit quare accessistis ad murum
 ut plebemini. an ignorabatis quod multa desuper ex muro telamittantur. quis percussit ab
 melech filium herio bosech. nonne mulier misit super eum fragmen molae de muro. interfecit
 eum in thebes. quare iuxta murum accessistis. dices; etiam seruis tuis uras heccheus
 occubuit. Abiit ergo nuntius & uenit & narrauit dauid omnia que preceperat ioab. Et die
 nuntius addidit; preualuerunt aduersum nos uris & egressi sunt ad nos in agrum. nos autem
 facto impetu persecuti eos sumus usque ad portam ciuitatis. Et direxerunt iacula sagittarum
 ad seruos tuos ex muro desuper. mortuique sunt deseruis regis. quoniam etiam seruis tuis
 uras heccheus mortuus est; & dixit dauid ad nuntium; hec dices ioab; nonne frangat
 ista res. Varius enim euentus est plebi & nunc hunc nunc illum consumit gladius. Conforta
 bellatores tuos aduersum urbem. ut destruas eam & exortare eos. Audiuit autem
 uxor uris quod mortuus esset uras uir suus & plauit eum. transactoque luctu misit
 dauid & introduxit eam in domum suam. et facta est ei uxor. peperitque ei filium. Et displicuit
 ei uerbum hoc quod fecerat deus coram domino. Misit ergo dominus nathan ad dauid. Quocumque uenisset
 ad eum dixit ei; duo uiri erant in ciuitate una. unus diues & alter pauper. Diues habebat
 oues & boues plurimos ualde. pauper autem nihil habebat omnino preter ouem unam paruulam.
 quoniam emerat & nutrierat et que creuerat apud eum cum filiis eius simul. de pane illius comederat
 & de lacte eius bibens. in sinu illius dormiens. eratque illi sicut filia. Cum autem peregrinus quidam
 uenisset addidit. parcens ille sumere de ouibus & de bobus suis. ut exhiberet conuiuium
 peregrino illi quoniam uenerat ad se. tulit ouem uiri pauperis & preparauit cibos homini qui
 uenerat ad se. Iratus autem indignatione dauid aduersum hominem illum nimis dixit ad nathan.

Responde mi
 iudicium;

XV.

viuit dñs qm̄ filius mortis ē uir qui fecit hoc. Quem reddet in quadruplum eo qđ fecerit
verbum istud. & non peccerit. Dixit autē nathan ad dauid. tu es ille uir qđ fecisti hęc rē.
Hęc diē dñs dñs isrl. ego unxi te in regem sup isrl. & ego erui te de manu saul. & dedi
tibi domū domini tui. & uxores domini tui in sinu tuo. dediq; tibi domū isrl
et iuda. Et si parua sunt ista. adhuc etiam tibi multo maiora. Quare ergo contēpisti
verbum dñi. ut faceres malum in conspectu meo. Vnam hertheum percussisti
gladio. & uxorem illius accepisti uxorem. & interfecisti eū gladio filiorum
Ammon. Quamobrem. n̄ recedet gladius de domo tua usq; in sempiternū. eo qđ
despexeris me. & tuleris uxorem uris herthei ut esset uxor tua. Itaq; hęc diē
dñs. ecce ego suscitabo sup te malū de domo tua. & tollam uxores tuas in oculis
tuis. & dabo proximo tuo. & dormiet cum uxorib; tuis in oculis solis huius. Tu enī
fecisti abscondite. ego uero faciam uerbū istud in conspectu om̄is isrl. in conspectu
solis. Et dixit dauid ad nathan. peccaui dño. Dixitq; nathan ad dauid. dñs quoque
transiit peccatum tuū non morietur. Veruntamē qm̄ blasphemare fecisti in n̄cos
nom̄ dñi p̄pter uerbū hoc. filius qui natus ē tibi morte morietur. Et reuersus est
nathan domū suam. Percussitq; dñs paruulum quē peperit uxor uris dñi. & desperat
est. Deprecatusq; ē dauid dñm̄ p̄ paruulo. & ieiunauit dauid ieiunio. & ingressus
seorsum iacuit sup terram. Uenerunt autē seniores dom̄ eius. cogentes eum ut surgere
de terra. Qui noluit. neq; comedit cū eis cibum. Accidit autē die septima ut more
retur infans. timueruntq; serui dauid nuntiare ei qđ mortuus ē paruulus. Dixerunt
enī. ecce cum paruulus adhuc uiuere loquebatur. & non audiebat uocē
nr̄am. quā magis si dixerim; mortuus ē puer. se affliget. Cum q̄ audisset dñs
seruos suos misitantes. intellexit qđ mortuus ē paruulus. dixitq; ad seruos suos.
Nūquid mortuus ē puer. qui responderet ei. mortuus ē. Surrexit igitur de terra dñs.
Et lotus uentusq; ē. Cumq; mutasset uestem. ingressus ē domū dñi & adorauit.
Et uenit in domū suā. petieruntq; ut ponerent ei panē. & comedit. Dixerunt autē ei
serui sui. quis ē sermo quem fecisti. p̄pter infantem cū adhuc uiuere ieiunasti
et fleuisti. mortuo autē puero surrexisti & comedisti panem. qui ait. p̄pter infantē
cum adhuc uiuere & ieiunauit & fleuisti. Dicebam enī. qđ fecit si forte donet eū mihi

dñs iunuet infans. nunc autē quia mortuus ē. quare ieiuno. Nunquid potero reuocare eum
 amplius? ego uado magis ad eum. ille uero non reuertetur ad me. Et consolatus ē dñs bech
 sabee uxorem suam. ingressusq; ad eam dormiuit cū ea. que genuit filium. et uocauit nomē ei' salimon
 et dñs dilexit eum. Misitq; manu nathan pphete. et uocauit nomē ei' amabilis dñs. eo qd diligere
 eum dñs. **I**gitur pugnabat ioab contra tabbath filiorū ammon. et expugnabat urbem regni
 Misitq; ioab nuntios ad dauid dicens; dimicauit aduersum tabbath. et capienda ē urbs. aquarum
 Hunc igitur congrega reliquā partem populi. et obside ciuitatem. et cape eam. necū. amē uisita
 fuerit urbs. nomini meo ascribatur uictoria. Congregauit itaq; dauid omne populū. et
 pfectus ē aduersum tabbath. Cumq; dimicasset. coepit eam. et tulit diadema regis eorum.
 decipite ei' pondus auri talentum habens gemmas pretiosissimas. et impositum ē sup caput dñi
 Sed et p' dauid ciuitatis. asportauit multā ualde; populū quoq; ei' adducens seruauit. et reu
 egit sup eos carpenta ferrata diuersiq; cultris. et transluxit in i' polo. l. et r' v'. Sic fecit uniuers
 ciuitatib; filiorū ammon. et reuersus ē dauid romis exercitus ei' hierusalem. Factū ē autē
 post hec. ut absalon filii dauid sororem speciosissimā uocabulo thamar. ad amaret. amon
 filius dauid. et deperiret in eam ualde. ita ut egrotaret p'pter amorem ei'. q' cū eēt uirq;
 difficile ei uidebat. ut quippiam inhoneste ageret cum ea. Erat autē ammon. amicus
 nomine ionadab filius semmā fratris dauid uir prudens ualde; q' dixit ad eum. quare
 sic attenuaris macie fili regis p' singulos dies? Cur non indicas mihi? Dixitq; ei ammon.
 thamar sororem fratris mei. absalon amo. Cui respondit ionadab fili' sāmā. Cuba sup lectū
 tuum. et languorem simula. Cumq; uenerit pater tuus ut uisitet te. dic ei; ueniat orō
 thamar soror mea ut det mihi cōbum. et faciat pulmētum ut comedā de manu eius.
 Accubuit itaq; ammon. et quasi egrotare coepit. Cumq; uenisset rex ad uisitandum eum
 ut ammon ad regem; uenit obsecro thamar soror mea ut faciat in oculis meis duas
 sorbitunculas. et cōbum caplam de manu ei'. Misit q; dauid ad thamar domū dicens;
 uen in domū ammon fratris tui. et fac ei pulmētū. Venitq; thamar in domū fratris sui
 ille autē iacebat. Que tollens farinam cōmiscuit. et liquefaciens in oculis ei' coxit.
 sorbitunculas. tollensq; qd coxerat effudit. et posuit coram eo. et inoluit comedere.
 Dixitq; ammon; ei ecce uniuersos amē. Cumq; eiecissent omēs. dixit ammon ad thamar;
 miser cōbum in conclaui ut uescar de manu tua. Tulit q; thamar sorbitunculas quas

fecerat. & intulit ad ammon fratrem suum in conclauē. Cumq; optulisset ei cybium. apprehendit
eam & ait; uenicula mecum soror mea. Que respondit ei; noli frat mi. noli opprimere me. Neq;
enī hoc fas ē misit. noli facere stultitiam hinc. Ego enī ferre non potero opprobrium meū.
& tu eris quasi unus de insipientib; misit. Qui potius loquere ad regem. nō negabit me
tibi. Noluit autē acquiescere p̄cibus ei. sed p̄ualens uirib; oppressit eam & cubauit cū illa;
& exosam eam habuit. ammon magno odio nimis. ita ut manus eēt odium quo oderat eam.
amore qđ ante dilexerat. Dixq; ei ammon; surge & uade. Que respondit ei; magis ē hoc
malū qđ nunc. uis aduer sum me. qm̄ qđ ante fecisti expellens me. Et noluit audire eam.
sed uocato puero qđ ministrabat ei dix; ecce hanc foras. & claude ostium post eam; quae
incluta erat talari tunica; huiusmodi enim filie regis uirgines uestib; utebant. Cū
itaq; eam minister illius foras. clausitq; fores post eam. Que aspiciens cinerem capiti suo
scissa talari tunica. impositisq; manib; sup̄ caput suum ibat ingrechiens & clamans. Dixit
autē ei absalon frater suus; num ammon frat tuus concubuit tecum. Sed nunc soror
tace. frat tuus ē. neq; affligas cor tuū phare. Mansit itaq; thamar contabescens in
domo absalon fratris sui. Cum autē audisset rex dauid uerba hec. contristatus ē ualde.
& noluit contristare sp̄m ammon filii sui qm̄ diligebat eum. quia p̄moogenitus erat ei.
Porro non ē locutus absalon ad ammon. nec malū nec bonum. Oderat enī absalon
ammon. eo qđ uolasset thamar sororem suam. Factum ē autē post tempus biennii
ut tonderentur oues absalon in basor. que ē iuxta ephraim. & uocauit absalon omnes
filios regis; uenitq; ad regem & ait ad eum; ecce tondent oues serui tui. ueniat oro rex
cum seruis suis ad seruum suū. Dixq; rex ad absalon; noli fili mi noli rogare ut ueniam
om̄s. & grauemus te. Cum autē cogeret eum inoluisset ire. benedixit ei. Et ait absalon;
si non uis uenire. ueniat obsecro nobiscum saltim ammon frat meus. Dixq; ad eum rex; nō
necesse ut uadat tecum. Coegit itaq; eū absalon. & dimisit eum eo ammon. & uenerunt
filios regis. Feceratq; absalon conuiuium. quasi cū uiuū regis. Precepit autē absalon
pueris suis dicens; obseruate eum temulentus fuerit ammon uino & dixerit uob; peccate
eū interficite; nolite timere. Ego enī sum qđ p̄cipio uob;. roboramini & estote uirtutes.
Fecer̄ q̄ pueri absalon aduersū ammon sicut p̄ceperat illis absalon; surgentesq; om̄s
filii regis ascender̄ singuli mulas suas & fugerunt. Cumq; adhuc p̄gerent itinere.

fama puenit ad dauid dicens; percussit absalon om̄s filios regis. & non remansit excis
 saltim unus. Surrexit itaq; rex percussit uestimenta sua & cecidit sup̄ terrā. & om̄s serui
 ipsius q̄ assistebant ei sciderunt uestimenta sua. Respondens aut̄ ionadab filius semmaa
 fratris dēt dix̄; ne estimet dominus meus rex qd̄ om̄s pueri filii regis occisi sint. Ammon
 solus mortuus ē. qm̄ modio absalon erat positus ex die qua oppressit thamar sorore
 eius. Hunc q̄ nec ponat dominus meus rex sup̄ cor suum uerbu istud dicens. om̄s filii regis
 occisi sunt. qm̄ ammon solus mortuus ē. Fugit aut̄ absalon. & leuauit puer specula
 tor oculos suos & aspexit; & ecce populus multus ueniebat p̄ iter deuuum ex latere
 montis. Dix̄ aut̄ ionadab ad regem; ecce filii regis assunt. iuxta uerbu serui tui sic
 factu ē. Cumq; cessasset loqui. apparuer̄ filii regis; & intrantes leuauer̄ uocē suā
 & fleuerunt; sed rex & om̄s serui ei fleuerunt ploratu magno nimis. **P**orro
 absalon fugiens. abiit ad toloniū filium amur regem gessur. Luxit q̄ dauid filiū
 suū cum etis diebus. Absalon aut̄ cum uenisset ^{in gessur} in gessur. fuit ibi trib; annis. Cessauitq;
 dauid rex p̄sequi absalon. eo qd̄ consolatus ēēt sup̄ ammon interitū. Intelligens autem
 ioab filius surue qd̄ cor regis uersum ēēt ad absalon. misit thecuan muli
 erē sapientem dix̄q; ad eam; lugere te simula. induere ueste lugubri. & in unguaris
 oleo. ut sis quasi mulier plurimo iam tempore lugens mortuū. & ingredieris ad regem
 & loqueris ad eū sermones huiusmodi. Posuit aut̄ ioab uerba in ore eius. Itaq; cum
 ingressa fuisset mulier thecutes ad regem. cecidit corā eo sup̄ terrā & adorauit dix̄;
 serua me rex. Et ait ad eam rex; qd̄ causē habes. que respondit; heu mulier uidua
 ego sum. Mortuus ē enī uir meus. & ancille tue erant duo filii. qui rixati s̄ aduersū
 se magno. nullusq; erat qui eos prohibere possēt. Et percussit alter alterū & interfecit eū;
 & ecce consurgens uniuersa cogitatio aduersū ancillam tuā dix̄; tradet eū qui percussit
 fratrem suū ut occidam eum p̄ anima fratris sui que interfecit. & deleamus heredē. & quer
 extinguere semillā meā que relicta ē. ut non supsit uiro meo nom̄ & relique sup̄ terrā.
 Et ait rex ad mulierē; uade in domū tuā. & ego iubebo p̄ te. Dix̄q; mulier thecutes
 ad regem; in me domine in re meā & in domū patris mei. rex aut̄ thronus
 ei sit innocens. Et ait rex; qui contra dixerit tibi adduc eum ad me. & ultra n̄ adit
 ut tangat te. Que ait; recordetur rex dñi dñi sui. & n̄ multiplicentur proximi

sanguinis adulescendū. & nequaquā inficiēt filiū meū. Qui ait, uiuit dñs quia
 n̄ cadet decapillus filii tui sup̄ terram. Dix̄ ḡ mulier, loquar ancilla tua ad do-
 minū meū regem uerbū. Et ait, loquere. Dix̄q; mulier, quare cogitasti istiusmodi
 rem contra poplū dī. Illocutus ē rex uerbū istud. ut peccet & non reducat eiec̄tū suū.
 Om̄s morimur & quasi aque dilabimur int̄rā que non reuertent. nec uult dī pure
 animā. sed retractat cogitans ne penitus pereat q̄ abiectus ē. Hunc igit̄ ueni ut
 loquar ad regem dominū meū uerbū hoc p̄sente populo; & dix̄ ancilla tua, loquar
 ad regem. si quom̄ faciat rex uerbū ancille sue; & audiuit rex uerba ut liberaret
 ancillā suā de manu omniū q̄ uolebant de hereditate dñi delere me & filium meū simul.
 Dicit ḡ ancilla tua. ut fiat uerbū domini mei regis sic sacrificium. Sic enī angls dñi.
 sic dominū meus rex. ut nec maledictione nec benedictione moueat. Vnde & dñs dī
 tuus ē tecum. Et respondens rex dix̄ ad mulierē, ne abscondas a me uerbū qd te int̄rogo.
 Dix̄q; mulier, loquere domine mi rex. Et ait rex, numq̄d manū ioab tecū ē in om̄ib; istis.
 Respondit mulier. ait, p̄ salutem anime tuę domine mi rex. nec ad dexterā nec ad sin-
 istram ē. ex om̄ib; his que locutus ē dominū meus rex. Seruus enī tuus ioab ipse p̄cepit m̄.
 & ipse posuit in os ancille tuę om̄a uerba hec. ut uerterem figuram sermonis hui; seruis
 tuus ioab p̄cepit istud. Tu aut̄ domine mi sapiens es sic habet sapientiā angls dī. ut in-
 telligas om̄a sup̄ terram. Et ait rex ad ioab, ecce placatus feci uerbū tuū. Uade igitur.
 & reuoca puerū absalon. Cadensq; ioab sup̄ faciem suā int̄ram adorauit. & benedix̄ ioab
 regi & dix̄, hodie intellexit seruis tuus. q̄a inueni grām in oculis tuis domine mi rex.
 fecisti enī sermonē serui tui. Surrex̄ ḡ ioab & abiit in gesur. & addux̄ absalon in hierlm.
 Dix̄ aut̄ rex, reuertatur in domū suā. & faciem meā non uideat. Reuersus ē itaq; absalon
 in domū suā. & faciem regis n̄ uidit. **P**orro sic absalon uir n̄ erat pulcher in om̄i ist̄.
 & decorus nimis; auesthigo pectus usq; ad uerticem n̄ erat in eo ulla macula. Et q̄ndo ton-
 debatur capillus. semel aut̄ in anno tondebat. q̄ grauabat eū cesaries. ponderabat
 capillos capitis sui ducentis siclis pondere publico. Nati sunt aut̄ absalon filii tres. &
 filia una nomine thamar elegantis forme. Mansitq; absalon hierlm duob; annis. &
 faciem regis n̄ uidit. Misit itaq; ad ioab ut mitteret eū ad regem; q̄ noluit uenire
 ad eū. Cūq; secundo misisset et ille noluisset uenire. dix̄ seruis suis. scitis agrū ioab

XI.

Hec fuit elegantis forme
 Hec fuit in eimomo roborā
 filio salomonis p̄p̄t & alia.

rex decem mulieres concubinas ad custodiendum domum. Egressusque rex & omnes isti pedibus suis
steterunt procul a domo. & uniuersi serui eius ambulabant iuxta eum. & legionem cherethi & selechi.
& omnes gethei pugnatorem ualidi scienti uiri qui secuti eum fuerant de geth preceiebant regem.
Dixit autem rex ad ethai getheum. cur uenis nobiscum. Reuertere & habita cum rege quia
peregrinus es. & egressus de loco tuo. Hec uenisti. & hodie impelleris nobiscum egressi.
Ego autem uadā quo iturus sum. reuertere & redue tecum fratres tuos. & dominus tecum faciat misericordiam
& ueritatem. ostendisti gratiam & fidem. Et respondit ethai regi dicens. uiuit dominus. uiuit anima
tua domine mi rex. quoniam in quocumque loco fueris domine mi rex siue in morte siue in uita. ibi
erit seruus tuus. Et ait dicit ethai. ueni et transi. & transiit ethai getheus & rex & omnes
uiri qui cum eo erant. & reliqua multitudo. omnesque flebant uoce magna. & uniuersus populus
transiebat. Rex quoque transgrediebatur torrentem cedron. & cunctus populus incedebat contra
uiam oliue que respicit ad desertum. Venit autem sadoe ^{sacerdos} & uniuersi leuite cum eo portantes
arcam foederis domini. & deposuerunt arcam domini. & ascendit abithar donec expletus esset omnis populus.
qui egressus fuerat de ciuitate. Et dixit rex ad sadoe. riporta arcam domini in urbem. Simuenero
gratiam in oculis domini reducet me. & ostendet mihi eam & tabernaculum suum. si autem dixerit non placeat
pro isto sum. faciat quod bonum est coram se. Et dixit rex ad sadoe sacerdotem. ostendens reuertere
in ciuitatem in pace. & achimais filius tuus. & ionathas filius abithar. duo filii uiri sunt uobiscum.
Ecce ego abscondar me in pestribus deserti. donec ueniat sermo uobis in diebus mihi. Repor
tauerunt igitur sadoe & abithar arcam domini hierusalem. & manserunt ibi. Porro dauid ascen
debat cluuiam oliue. & scandens & flens. aperto capite nudis pedibus incedens. sed & omnis
populus qui erat cum eo aperto capite ascendebat plorans. Numeratum est autem dauid. quod &
achitofel esset in coniuratione cum absalon. Dixitque dauid. in fatuē queso domine consilium achitofel.
Cumque ascenderet dauid summitate montis in quo adoraturus erat dominum. ecce occurrit ei
chus & achitofel sensa ueste. & terra pleno capite. Et dixit ei dauid. si ueneris mecum eris
mihi oneratus. si uero in ciuitate reuertaris & dixeris absalon. seruus tuus sum rex. sic fui
seruus patris tui sic ero seruus tuus. dissipabis consilium achitofel. Habes autem tecum
sadoe & abithar sacerdotes. & omne uerbum quodcumque audieris de domo regis. in die abis
sadoe & abithar sacerdotibus. Sunt autem cum eis duo filii eorum. achimais filius sadoe. & iona
than filius abithar. mittetis eos ad me omne uerbum quod audieritis. Veniente ergo

chus i amico dauid uenitatem. Absalon quoq; ingressus e hierusalem. Cumq; dda transisset
 paululu montis uertice. apparuit siba puer miphibosech in occursum ei cu duobus
 asinis qui onerati erant ducentis pumb; & centum alligatis iue passe. recentum massis
 palatar. & utrib; uini. Et dixit rex sibe; quid sibi uolunt hec. Responditq; siba; asini dome
 stici regis ut sedebat & pures & palate aduersendum pueris ei. unu aut ut bibat siquis de
 fecerit in deserto. Et ait rex; ubi e filius dñi tui. Responditq; siba; regi; remansit in herlin
 dicens; hodie restituet tibi dñs isrl regnum patris mei. Et ait rex sibe; tua sint omia que
 fuer miphibosech. Dixitq; siba; oro inueni qm coram te domine iurex. Venit q; rex
 dauid usq; bethurim. ecce egr; echelut inde uir decoagnatione domi sual nomine semei
 filius egr; pcedebat egr; echens. maledicebat. mittebatq; lapides contra dauid. & contra
 uniuersos seruos regis dauid. Omis aut populus. & uniuersi bellatores. adextro & sinistro
 latere regis incedebant. Ita aut loquebat semei cum malediceret reg; egr; edere egr; edere
 uir sanguinu. & uir belual. Reddidit tibi dñs uniuersu sanguine domi sual. qm inuisti
 regnu pedo. & dedit dñs regnum in manu absalon filii tui. & ecce pmunt te in la tua.
 qm uir sanguinu es. Dixit aut absalu filius sarue reg; quare maledicit tuis hic mortuar
 domino meo reg;. & ad. am. & amputabo caput ei. Et ait rex; quid mihi & uob e filii sarue.
 dimittite e; ut maledicat. Dñs em pcepit ei ut malediceret dauid; & q; e qui uideat dicere
 quare sic fecerit. & ait rex absalu uniuersis seruis suis; ecce filius meus q; egressus e de uero
 meo querit animu meu. qm magis hic filius gemini. dimittite e; ut maledicat iuxta
 pceptu dñi. si forte respiciat dñs afflictione mea. reddat mihi bonu p maledictione
 hac hodie tua. Ambulabat itaq; dauid & socii ei p uiam cu eo. semei aut p uagu montis
 exiit. & contra illu egrediebatur maledicens. & mittens lapides. aduersum e; terraque
 spargens. Venit itaq; rex & uniuersus populus cu eo lassus. & refocilati sunt ibi. Absalon aut
 & omis popl; isrl ingressi s hierlin; sed & achitofel cu eo. Cu aut uenisset chus i. & achites
 amicus dda ad absalon. locutus e ad e; salue rex. salue rex. Ad que absalon. hec e mqr
 gratia tua ad amicu tuum. quare nisti cu amico tuo. Responditq; chus i ad absalon;
 nequaquam. quia illus ero que elegit dñs & omis hic popl; uniuersus isrl. & cu eomnebo.
 Sed & hoc inferam. cui ego seruiturus sum. nonne filio regis. sicut paru patri tuo.
 sic parebo tibi. **D**ixit aut absalon ad achitofel; mitte consiliu qd agere debeam.

Et ait achitofel ad absalon; ingredere ad cubinas patris tui. quas dimisit ad custodiendam
domum. ut cum uiderit omnis isrl qd fecerit patrem tuum. roborentur manus eorum tecum.
Ascendet igitur absalon tabernaculum in solario; ingressusq; ad cubinas patris sui coram
uniuerso isrl. Consilium autem achitofel qd dabit in diebus illis. quasi quis consuleret dominum.
sic erit omne consilium achitofel. et cum esset cum dauid. et cum esset cum absalon. Dixit igitur
achitofel ad absalon; eligam tibi duodecim milia uirorum. et insurgens persequar dauid hanc
nocte. et irruens super eum quippe quia lassus est. et solutis manibus percutiam eum. Cumq; fugerit
omnis populus qcum eo est. percutiam regem desolatam. et reducam uniuersum populum quomodo
homines reuerti solent. Unum enim uirum tu queris. et omnis populus erit in pace. Haec uero
sermo eius absalon. et uentis maioribus natus isrl. Ait autem absalon. uocate achisai. et achit
ten. et achiam qd etiam ipse dicit. Cumq; uenisset chusai ad absalon. ait absalon
ad eum; huiusmodi sermonem locutus est achitofel; facere debemus. annon. qd dicitur consilium.
et dixit chusai ad absalon; non bonum consilium qd dedit achitofel hanc uice. Et rursum
intulit chusai; et inuesti patrem tuum uirorum qcum eo sunt fortissimos. et amaro animo ueluti
si uirga raptis carulis in altu seculat. Sed et pater tuus uir bellator est. nec morabitur cum populo.
forsitan ne latitat in foueis. aut in uno quo uoluerit loco. et cum ceciderit unus qlibet in principio.
audiet quicumq; audierit et dicet. facta est plaga in populo q sequebatur absalon. Et fortissimiq;
cum cor est quasi leonis pauore soluet. Sed enim omnis populus isrl fortem esse patrem tuum. et
robustos omnes qcum eo sunt. Sed hoc mihi uidetur rectum esse consilium; congregetur ad te
uniuersus isrl. ad an usq; berfabee quasi arena maris innumerabilis. et ueris in medio eorum.
et irruent super in quocumq; loco fuerit inuentus. et operiem eum sicut cadere solet ros super terram.
et non relinquem de uiribus qcum eo sunt ne unum quidem. Quod si urbem aliquam fuerit ingressus.
circundabit omnis isrl ciuitati illi funes. et trahent eam in torrentem ut non reperiat nec calculum
quidem ex ea. Dixitq; absalon et omnis uir isrl; melius est consilium chusai et achitene. consilio achit
ofel. Domini autem nutu dissipatum est consilium achitofel. ut uideret consilium chusai bonum coram absalon. ut
reuerteretur dominus super absalon matrem. Et ait chusai ad doeb et abiarthar sacerdotibus. Hoc et hoc in consilio dedit achitofel
absalon et senioribus isrl. et ego tale dedit consilium. Hunc ergo mittite cito. et nuntiate
dauid dicentes; ne mortuum nocte hac in campis deserti. sed absq; dilatione trans
gredere. ne forte absorbeat rex et omnis populus qcum eo est. Jonathan autem et achimais

stabant iuxta fontem rogl; abut ancilla & nuntiavit eis & illi pfecti sunt ut referrent
 ad regem dauid nuntium. Non enim poterant videre. aut introire civitatem. Vidit autē
 eos q̄dam puer. & indicavit absalon. Illi uero concito gradu ingressi sunt domū cuiusdā
 uiri mabuburim. q̄ habebat putrem inuestibulo suo & descenderē in eū. Tulit autē mulier
 et expandit uelam sup os putei quasi siccas tpsanas. & res sic latuit. Cūq; uenissent
 serui absalon ad mulierē in domū dixer; ubi ē achimas non achim. Respondit eis
 mulier; transier; festinantes gustata paululū aqua. At hi qui querebant. eū n̄ inuenissent.
 reuersi sunt hierlm. Cumq; abissent. ascender; illi de puteo. & p̄gentes nuntiauer; reg
 dauid atq; dixer; surgite transite cito fluum. qm̄ huiusmodi dedit cōsilium t̄ra uos
 achitofel. **S**urrexit itaq; dauid & om̄s popl; qui erat cū eo. & transier; iordanē donec
 dilucesset. & ne unus quidem residuus fuit q̄ n̄ transisset fluum. Porro achitofel uident
 qd̄ n̄ fuisset factū cōsilium suū. stravit asinum suū & surrexit & abut in domū suam &
 inuicuitatē suā. & disposita domo suā suspendio interit. & sepultus ē in sepulchro patris
 sui. Dauid autē uenit in castra. & absalon transiuit iordanem ipse & om̄s uiri isrl̄ cū eo. Amasā
 uero constituit absalon pioab sup exercitū. Amasā autē erat filius uiri q̄ uocabatur iethra
 de hesreli q̄ ingressus ē ad abigul filiam naas sororem sarue. que fuit mat̄ ioab. In castra
 metatus ē isrl̄. cum absalon inter galad. Cumq; uenisset dē castra. sobi filius naas de rahub
 filiorū amon. imachur filius amihel de lodabar. & berzellai galaadites de roglm. opulenti
 ei aurū. oues. statera. & appeta. & uasa fictilia. frumētū. & ordeum. & farinā. polentā. & fabā.
 & lentem. & fraxum cicer. & mel. & butyrum. & oues. & pingues uirulos. deder; q; dauid & poplō
 q̄ cum eo erant ad uescendū. Suspicati enī sunt popl; fame. & siti. & fatigati in deserto. Igitur
 considerato dauid populo suo. constituit sup eū tribunos & centuriones. & dedit populi
 tertiam partē sub manu ioab. & tertiam sub manu abisai filii sarue fratris ioab. & tertiam
 sub manu ethai q̄ erat de geth. Dix; q; rex ad poplū. egrediar. & ego uobiscum. Et respondit
 popl; non exibit. Siue enī fugerim non magnopere ad eos de nob; p̄tinabit. siue media
 pars ceciderit enob; n̄ satis curabunt. quia tu unus p̄decem milib; cōputaris. Melius ē q;
 ut sis nob; murbe presidio. Ad quos rex ait. qd̄ uob; rectū uidetur. hoc faciam. Stetit q;
 rex iuxta portam. egrediebaturq; populus p̄ turmas suas. centem & milleni. Et p̄cepit
 rex ioab & abisai. & ethai dicens. seruate mihi puerū absalon. Et om̄s popl; audieb; it

XIII.

XXVij.

peccipientem regem cunctis principibus. p. absalon. Itaque egressus est populus in campum contra israhel.
& factum est pro elium in saltu ephraim. & cecidit ibi populus israhel ab exercitu dauid. facta quoque est
plaga magna in die illa iugenti milium. fuit autem ibi pro elium dispersum super faciem omnium israhel.
& multo plures erant quos saltus consumpserat de populo. quam huius quos uoluerat gladius
in die illo. Accidit autem ut occurreret absalon seruis dauid. sedens in mulo. Cumque ingressus
fuisset mulus subter condentiam querentem magnam. adhaesit caput eius querenti. nullo suspensio
inter celum & terram. mulus cui sederat pertransiit. Vidit autem hoc quispiam. & nuntiavit
ioab dicens; uidi absalon pendere de querente. Et ait ioab uirum quem nuntiauerat ei; si uidisti.
quare non es occidisti eum cum terra. & ego dedissem tibi decem argenti siclos. & unum balteum.
qui dixit ad ioab; si appenderes in manibus meis mille argenteos. nequaquam mittere manu
meam in filium regis. Audientibus enim nobis precepit rex tibi & abisui & ethai dicens; custodite
mihi pueros absalon. Sed si fecissem contra animam meam. audaciter. nequaquam hoc regem
latere potuisset. & tu stares ex aduerso. Et ait ioab; non sicut tu uis. si aggrediar eum coram te.
Tulit ergo ioab tres lanceas in manu sua. & infixit eas in corde absalon. Cumque adhuc pal-
pitaret herens in querenti. cucurrerunt decem iuuenes armigeri ioab. & percusserunt interfectum eum.
Cecinit autem ioab bucina. & retinuit populum. ne persequeretur fugientem israhel. uolens purgere
multitudinem. Et tulit absalon & proiecit eum in saltu in foueam grandem. & conportauerunt
super eum aceruum lapidum magnum nimis. Omnis autem israhel fugit in tabernacula sua. Porro
absalon creperat sibi eum. adhuc uiueret titulum. quem est in ualle regis. Dixerat enim. non habeo
filium. & hoc erit monumentum nominis mei. Vocauitque titulum nomine suo. & appellat eum
absalon usque adhuc diem. Achimaas autem filius sadoc ait; curram & nuntiabo regi. quia
iudicium fecerit ei dominus de manu inimicorum eius. Ad quem ioab dixit; non eris nuntius in hac die.
sed nuntiabis mala. Hodie nolo te nuntiare; filius enim regis est mortuus. Et ait ioab chusi;
uade & nuntia regi que uidisti. Adorauit chusi ioab. & cucurrit. Rursum autem achimaas
filius sadoc dixit ad ioab; quod impedit si etiam ego curram post chusi. dixitque ei ioab; quod uis
currere filium. Non eris boni nuntii hauius. Qui respondit; quid enim si currero. & uerte
curte. Curreris ergo achimaas pulam conpendi. transiit chusi dauid autem sedebat in duabus
portis; speculator uero qui erat in fastigio porte super murum eleuans oculos. uidit hominem
currentem solum. & exclamans indicauit regi; dixitque rex; si solus est. bonum nuntium est in ore eius.

Properante aut illo & accedente p̄p̄us uidit speculator hominē alterum currentē. tuoci
 ferans in culmine. ut; apparet mihi homo ^{alter} currentis solus. Dixitq; rex; & iste bonus ē nuntius.
 Speculator aut; contemplor aut; cursum portis quasi cursum achimaaſ filii ſadoc. Et ait
 rex; uir bonus ē. nuntium portans bonum uenit. Clamans aut; achimaaſ dixit ad regē; ſalue
 rex. Et adorans regem coram eo pronus in terram ait; benedictus dñs dñs tuus. q̄ coneluſit
 homines q̄ leuauerunt manus ſuas contra dominū meū regem. Et ait rex; eſt ne pax puero
 abſalon. Dixitq; achimaaſ; uidi tumulū magnū cū mitteret ioab ſeruus tuus o rex me
 ſeruum tuū. neſcio aliud. Ad quem rex; tranſiit ait iſta hic. Cumq; ille tranſiſſet & ſtaret.
 apparuit chuſi. tueniens ait; bonū apporto nuntium domine mirex. Iudicauit enim
 p̄ te dñs hodie. de manu omnū q̄ ſurrexerūt contra te. Dixit aut; rex ad chuſi; eſt ne pax
 puero abſalon. Cui reſpondens chuſi; ſi aut; inquit ſicut puer inimici domini mei regis
 & uniuerſi q̄ conſurgunt aduerſum eū in mltū. Contriſtatus itaq; rex aſcendit cenaculum
 porte & fleuit iſte loquebat; uadens; fili mi abſalon; abſalon fili mi. Quis mihi tribuat ut
 ego moriar p̄ te. abſalon fili mi. fili mi abſalon. Nuntiatū ē aut; ioab qd rex ſleret & iugeret
 filium ſuū. & uerſa ē uictoria in luctū in die illa omni populo. Audiuert enim poplſ in die illa
 diei; dolet rex ſup filio ſuo; & declinabat poplſ in die illa in grech ciuitate. quom̄ declinare
 ſolet poplſ uerſus & fugiens de proelio. Porro rex operuit caput ſuū & clamabat uoce magna;
 fili mi abſalon; abſalon fili mi. Ingreſſus ē itaq; ioab ad regem in domo dixit; conſuſtiſti hodie uultū
 omnū ſeruoꝝ tuorū. q̄ ſaluam fecerunt animā tuā. & animā filioꝝ tuorū & filiarū tuarū.
 & animā uxorū tuarū. & animā concubinarū tuarū. Diligis odientes te. & odio habes
 diligentes te. & oſtendiſti hodie quia n̄ curas deducib; tuis & de ſeruis tuis. Et uere cognoui
 modo q̄ ſi abſalon uiuere nos om̄s occubiſſem. tunc placeret tibi. Hunc igit; ſurge &
 p̄cede. & alloquens ſatis fac ſeruis tuis. Juro enim tibi p̄ dñm. qd ſi non exieris. ne unus quidē
 remanſur; ſit tecum nocte hac. & ipſius erit hoc tibi qm̄ om̄a mla que uenerūt ſup te. ab
 adolescentia tua uſq; imp̄ſens. **S**urrexit itaq; rex & ſedit in porta. & om̄i populo
 nuntiatū ē qd rex ſederet in porta. uenitq; uniuerſa multitudo coram rege; iſrl aut;
 fugit in tabernacula ſua. Om̄s quoq; poplſ certabat in cunctis tribub; iſrl dicens;
 rex liberauit nos de manu inimicoꝝ n̄oꝝ. ipſe ſaluauit nos de manu philiſtinorū. &
 nunc fugit de terra p̄p̄ abſalon. Abſalon aut; quē unxi ſup nos mortuus ē in bello;

XXIII.

XIII

usq; q̄ filius & n̄ rediens regē. Et cōsiliū roci isrl̄ uenit ad regē. Rex ū misit ad sadoch & ad abia
thar sacēdotes dñi dices. Loq̄mini ad maiores natu iuda dicentes; cur uenistis nouissimi ad
reducendū regem in domū suā. Sermo aut̄ om̄is isrl̄ puenit ad regem. ut reducant eū
in domū ei. quia dixerat rex; hec dicetis ad popl̄m; fr̄s mei uos. os meū caro mea uos;
quare nouissimi reducit̄s regem. & amasē dicite; nonne os meū est caro mea. hec
faciat mihi dñs. thec addat. si non magister militie fueris coram me om̄i tempore. pio ab.
Et inclinauit cor om̄iū uirorū iuda quasi uiri unus. miseruntq; ad regem dicentes; reuertere
tu om̄is serui tui. Et reuersus ē rex. uenit usq; iordanen. & om̄is iuda uenit usq; i galgala. ut oc
curreret regi. & transduceret eū iordanen. Festinauit aut̄ semei filius gera filii gemini
de baurim. & descendit cū uiris iuda in occursum regis dauid cū mille uiris de beniamin.
& siba puer de domo saul & quiddecim filii ei. ac uiginti serui erant cū eo. & irumpentes
iordanē ante regem transier̄ iuda ut transducerent domū regis. & facerent iuxta uisionē ei.
Semei aut̄ filius gera p̄stratus coram regē. cum iā transisset iordanen. dix̄ ad eum; ne reputes
mihi domine iniquitatē. neq; memineris in uir. uirū serui tui in die qua egressus es domine
in rex de hierl̄m. neq; ponas rex in corde tuo. Agnosco em̄ seruus tuus peccatū meū. &
iecit̄o hodie p̄mus ueni de om̄i domo ioseph. descendiq; in occursum domini mei regis. Respon
dens uero abisai filius sarue dix̄; nunq̄d. p̄his uerbis non occidet̄ semei. q̄ male dix̄ xp̄o
dñi. & ut dauid; quid mihi tu ob fili sarue. cur efficim̄i mihi hodie insan. q̄ne
hodie interficiet̄ uir isrl̄. An ignoro hodie me factū regem sup isrl̄. & ut rex semei;
n̄ morieris; iurauitq; ei. Miphibosech quoq; filius saul descendit in occursum regis illotis
pedib; & in tonsa barba. uestesq; suas non lauerat. adie qua egressus fuerat rex. usq;
ad diem reuersionis ei in pace. Cumq; hierl̄m occurrisset regi. dixit ei rex; quare non
uenisti mecum miphibosech. qui respondens ait; domine in rex. seruus meus contēpsit me;
dixiq; ei ego famulus tuus ut sterneret mihi asinū. & ascendens. abirem cū regē; claudus
enī sum seruus tuus. in sup & accusauit me seruuū tuū ad te dominū meū regem; tu aut̄
domine in rex sic. angls dñi. fac qd placitū ē tibi. Neq; enī fuit dom̄ patris mei nisi
morti obnoxia domino meo regi; tu aut̄ posuisti me seruum tuū in cū uas in se tue.
Quid igit̄ habeo iuste querere. aut quid possim ultra uociferari ad regem. At aut̄
ei rex; quid ultra loqueris. fixum ē qd locutus sū; tu & siba diuidite possessiones

Responditq; niphibosech regi; etiam cuncta accipiat postquam reuersus e dominus meus
 rex pacifice in domum suam. Berzellu quoq; galadites descendens de rogelim. transduxit
 regem iordanen. paratus etiam ultra fluum psequi eum. Erat aut berzellu galadites
 senex ualde. id e octogenarius. ipse pbeuit alimenta regi cum moraret in castris; fuit q; ppe
 uir diues nimis. Dixitq; rex ad berzellu. ueni mecum ut requiescas securus mecum in hierlm.
 Et ait berzellu ad regem; quot sunt dies annorum uite mee ut ascenda cum rege hierlm.
 Octogenarius sum hodie; nunqd uigent sensus mei ad discernendu suauit. ut amat.
 Aut delectare potest seruum tuum cibis ac potus. ut audire possim uocem cantorum.
 atq; cantatricum. quare seruus tuus fit oneri domino meo regi. Lululu. peeda famulus
 tuus ab iordane tecum. nec indigeo hac incassitudine. Sed obsecro ut reuertar seruus tuus.
 moriar in ciuitate mea. isepeliat iuxta sepulchrum patris mei. matris mee. Est autem
 seruus tuus chamaa. ipse uadat tecum domine rex. et fac ei qd tibi bonum uideatur. Dixitq;
 rex; mecum transeat chamaa. et ego faciam ei quequid tibi placuerit. et omne qd petieris
 ante impetrabis. Cumq; transisset uniuersus populus rex iordanen. osculatus e rex
 berzellu et benedixit ei. et ille reuersus e in locum suum. Transiit aut rex in galgalam.
 et chamaa cum eo. Omnis aut populus iuda transduxerat regem. et media tantum pars
 affuerat de populo isrl. Itaq; omnes uiri isrl concurrerunt ad regem dixerunt ei; quare te
 furati sunt fratres nostri uiri iuda. et transduxerunt regem et domum eius iordanen. omnesq; uiros
 dauid cum eo. et respondit omnis uir iuda ad uiros isrl; quia ppior mihi e rex. Cur
 naseris super hac re. Nunqd comedim aliqd ex rege. aut munera nob data sunt. et
 respondit uir isrl ad uiros iuda. et ait; decem par tib. maior ego sum apud regem. et primo
 genitus ego sum. magisq; ad me pertinet dauid qm ad te. Cur mihi fecisti iniuriam. et
 mihi nuntiati e priori. ut reducerem regem meum. durus aut responderunt uiri iuda uiri isrl.

Accidit quoq; ut ibi eēt uir belial nomine siba filius bochri uir gemineus. et cecinit
 bucina. et ait. non e nob pars ^{indigno} dauid. neq; hereditas in filio isai; reuertere in tabernacula
 tua uir isrl. Et separatus e omnis isrl ad dauid. secutiq; fē siba filium bochri. uiri aut
 iuda adhererunt regi suo a iordane usq; ad hierlm. Cumq; uenisset rex in domum suam
 in hierlm. tulit decem mulieres ecubinas suas quas dereliquerat ad custodiendam
 domum. et tradidit eas in custodiam. Alimenta eis pbens. et ingressus e ad eas. et erant clausę

usq; ad diem mortis sue inuiditate uiuentes. Dixit aut rex amasē; conuoca mihi omnes uiros
iuda in diem tertium. et tu adesto presens. Abiit ergo amasa. ut euocaret iuda et preperet uiris. et moratur
extra placitum quod ei constituerat rex. At aut dauid ad abisai; nunc magis afflictorus est nos
siba filius bochri quam absalon. Tolle igitur seruos domini tui et persequere eum. ne forte inueniat
ciuitates munitas. et effugiat nos. Egressi sunt ergo cum eo uiri ioab. cerethi quoque et phelethi.
et omnes robusti exierunt de heron ad persequendum siba filium bochri. Cumque illi essent iuxta
lapidem grande qui est in gabaon. amasa ueniens ad faciem eorum occurrit eis. Porro ioab
uestitus erat tunica stricta ad mensuram habitus sui. et desuper accinctus gladio dependente
usque illa in uagina. que fabre facta leui motu egregie poterat percussere. Dixit itaque ioab ad
amasam; salue miserum. et tenuit manu dextera manum amasę quasi osculans eum; porro amasa
non obseruauit gladium quem habebat ioab; que percussit eum in latere et effudit intestina eius intra
et mortuus est. nec secundum uuln appositum. Ioab autem et abisai fratres eius persecuti sunt siba filium
bochri. Interea de pueris dauid quedam uiri cum stecissent iuxta castrum amasę desocis ioab
dixerunt; ecce que est uolunt pro ioab comes dauid. Amasa autem confusus sanguine iacebat in media
uia. Vidit hoc quedam uir que subsisteret. et omnes populi ad uidendum eum. et amouit amasam
de uia in agrum. operuntque eum uestimento ne subsisterent transeuntes propter eum. A motu igitur
illo de uia transiebat omnis uir sequens ioab ad persequendum siba filium bochri. Porro ille
transierat per omnes tribus israhel in abella. in bethmacha. omnesque electi congregati fuerant ad eum.
Uenerunt itaque et oppugnabant eum in abella. in bethmacha. et circumdederunt munitionibus
ciuitatem. et obsessam est urbs. Omnis autem turba que erat cum ioab. moliebatur destruere muros.
Et exclamauit mulier sapiens de ciuitate; audite audite. dicite ioab; appropinqua huc. et
loquar tecum. Qui cum accessisset ad eam. ait illi; tu es ioab. et ille respondit; ego sum. Ad que
sic locuta est; audi sermones ancille tue. Qui respondit dauid. Nunciusque illa sermo modo dicebat in
ueteri puerbo. Rogantes roget que sum abella. et idem dicentes. Qui interrogat interroget abella. et sic proficiebat. Homo ergo
sum que respondeo ueritate in israhel. et tu queris subuertere ciuitatem. et reuertere matrem ciuitatum
in israhel. quare precipitas hereditatem domini. Respondensque ioab. ait; absit absit hoc amē; non
precipito neque demolior. Non se sic habet res. sed homo demonte ephraim siba filius bochri
cognomine leuauit manu suam contra regem dauid. Tradite illum solum. et recedem acuitate.
Et ait mulier ad ioab; ecce caput eius mittet ad te pro murum. Ingressa est ergo ad omne populum.

& locuta est sapienter. Qui ab se sum caput filii filii bochim piceerunt ad ioab; ille ece mit
 triba recesserit ab urbe unusquisque in tabernacula sua; ioab autem reversus est hierlm ad regem.
 Fuit quoque ioab super omne exercitum isrl; banais autem filius ioade super cherecheos & pherecheos.
 aduram uero super tributa; porro iosphat filius abilud acomentarius; siba autem scriba; sadoe
 uero & abiathar sacerdotes; huius autem huius erat sacerdos dauid. Facta est quoque fames in
 diebus dauid tribus annis magis & consuluit dauid oraculum domini. Dixitque dominus propter saul &
 domum eius sanguinem quia occidit gabionitas. Vocatis quoque gabionitis rex dixit ad eos; porro
 gabionite non sunt de filiis isrl sed reliquie amorreorum; filii quippe isrl iurauerant eis
 ne perimerent eos; uoluit si uel perire eos zelo quasi pro filiis isrl & iudicis; dixit quoque dauid
 ad gabionitas; quid faciam uobis & quid erit uiri periculum? ut benedicatis hereditati domini.
 Dixeruntque ei gabionite; non est nobis super argento & uero questio sed contra saul & contra domum
 eius; neque uolumus ut interficiatur homo de isrl. Ad quos ut rex; quid quod uultis ut faciam uobis?
 qui dixerunt regi; uir qui attriuit nos & oppressit inque ita delere debemus ut ne unus
 quidem residuus sit de stirpe eius in cunctis finibus isrl. Dentur nobis septem uiri de filiis eius ut
 crucifigamus eos domino in gabath saul quondam electi domini. Et ut rex; ego dabo. Reperitque rex
 in phiboseth filio ionathan filii saul propter iurandum domini quod fuerat inter dauid & inter iona
 than filium saul. Tulit itaque rex duos filios resphe filie hana quos peperit saul armoni &
 in phiboseth & quinque filios nichol filie saul quos genuerat adriheli filio berzellai qui fuit
 de molathi & dedit eos in manus gabionitarum. Qui crucifixerunt eos in monte coram domino.
 & ceciderunt hi septem simul occisi in diebus mensis primi incipiente messione hordei. Tollens
 autem resphe filia hana cilicium substravit sibi super petram ab initio messis donec stillaret
 aqua super eos de celo & non dimisit ues lacertat eos per diem neque bestias pro noctem. Et
 nuntiata sunt dauid que fecerat resphe filia hana concubina saul. Et abiit dauid
 & tulit ossa saul & ossa ionathe filii eius a uiris iabes galaad qui furati fuerant ea de
 platea bechsin in qua suspenderant eos philistinim cum interfecissent saul in gelboe.
 & asportauerunt inde ossa saul & ionathan filii eius. Et colligentes ossa eorum que affixa
 fuerant sepelierunt ea cum ossibus saul & ionathan filii eius in terra beniamin ex latere in sepulcro
 eius patris eius; feceruntque omnia que preceperat rex & reppitatus est dominus terre post hec.
 Factum est autem rursum plium philistinorum aduersum isrl & descendit dauid & serui eius

cum eo. & pugnant contra philistinim. Deficiente autē dauid. iesbi de nob q̄ fuit de genere
arafa. cui ferrv̄ haste trecentas uncias appendebat. & acmetus erat ense nouo. n̄ fuit est
percutere dauid. Presidioq̄ ei fuerat ab isu filius sarue. & percussus philisteū interfecit.
Tunc iurauer̄ uiri dauid dicentes. n̄ egredieris nobiscū in bellū. ne extinguas lucernā isrl̄.
Secūm quoq̄ fuit bellū in gōb contra philisteos. tunc percussit sobochu deosath. sephi. de
stirpe arafa. de genere agganv̄. Tertium quoq̄ fuit bellū in gōb contra philisteos. in quo
percussit adeodatus filius saltus. polimitarius bechleemites goliath gethev̄. cui hastile
haste erat quasi licuatorum texentium. Quartū bellū fuit in geth. in quo uir excel sus
q̄ senos in manib̄ pedibusq̄ habebat digitos. idē uiginti & quatuor. & erat de origine arafa.
& blasphemauit isrl̄. Percussit autē eū ionatub filius sāmia fratris dauid. Hi quatuor nati
sunt de arafa in geth. & cecider̄ in manu dauid. & seruos v̄ eius. Locutus ē autē dauid dñō
uerba carminis huius. in die qua liberauit eū dñs de manu omnium inimicorū suorū. & demnu
sui. & ait. dñs petra mea & robur meū. & saluator m̄. dñs m̄. & fortis m̄. & sperabo meū. scutū
meū. & cornū salutis meę. eleuator meū. & refugū meū. saluator m̄ de iniquitate liberauit
me. Laudabilem inuocabo dñm. & ab inimicis meis saluus ero. quia circumdeder̄ me cōtiones
mortis. & torrentes belial terruer̄ me. & inferi circumdeder̄ me. & p̄uenit me laquei
mortis. In tribulatione mea inuocabo dñm. & ad dñm meū clamabo. & exiuet de templo
suo uocē meā. & clamor meus ueniet in aures ei. Cōmota ē & contremuit t̄ra. & fundamēta
montū concussa sunt. & conquassata qm̄ iratus ē. Ascendet fum̄ de arborib̄ ei. & ignis de ore
ei uorabit. & carbones incensif̄ ab eo. Et inclinauit celos & descendit. & caligo sub pedib̄ eius.
Et ascendit sup̄ cherubim & uolauit. & lapsus ē sup̄ pennas uenti. Posuit tenebras in circuitu
suo latibulū. & tribans aquas de nubib̄ celorū. In fulgore in conspectu ei. & accensif̄ carbones
ignis. Tonabit de celis dñs. & ex excelsis dabit uocē suā. Misit sagittas & dissipauit eos.
fulgur & consūpsit eos. Et apparuer̄ effusiones myris. & treuēta sunt fundamēta orbis.
Ab inerepatione dñi. ab inspiratione sp̄s furoris ei. Misit de excelsis & assūpsit me. & extraxit
me de aquis multis. Liberauit me ab inimico meo potentissimo. ab his q̄ oderunt me qm̄
robustiores me erant. Preuenit me in die afflictionis meę. & fact̄ ē dñs firmamētū meū.
Et edux̄ me in latitudinē. liberauit me quia placuēti. Retribuit m̄hi dñs scdm̄ iustitiā
meā. & scdm̄ munditiā m̄nuū mearū reddet m̄hi. Quia custodiuit uias dñi. n̄ in equum p̄

adō meo. Omnia enim iudicia eius in conspectu meo. & precepta eius non amouit a me. Et ero perfectus
cum eo. & custodiam me ab iniquitate mea. & restituet mihi dominus secundum iustitiam meam. & secundum
munditiam manuum mearum in conspectu oculorum suorum. Cum sancto sanctus eris. & cum robusto
perfectus. & cum electo electus eris. & cum puero puerus eris. Et populum pauperum saluum
facies. oculisque tuis excelsos humiliabis. Quia tu lucerna mea domine. & domine illuminabis
tenebras meas. Intere enim curram. accedetis in domo meo transilium murum. Inimmaculata
uia eius. eloquium domini igne examinatum. scutum est omnium sperantium in se. Quis est deus propter
dominum. & quis fortis propter dominum nostrum. Deus qui accingit me fortitudine. & complanauit
perfectam uiam meam. conuersans pedes meos ceteris. & super excelsa mea statuens me. docens
manus meas ad plium. & componens quasi arcum ceterum brachia mea. Dedisti mihi clypeum
salutis tue. & mansuetudo mea multiplicauit me. Dilatabis gressus meos subter me. &
non deficient tibi mei. Et sequar inimicos meos & conteram. & inuertar donec consumam eos.
Consumam eos & confringam ut non insurgant. cadent sub pedibus meis. Accinxisti me
fortitudine ad plium. incuruisti resistentes mihi sub me. Inimicos meos dedisti mihi
dorsum. & cadentes me & dispersisti eos. Clamabunt non erit qui saluet. ad dominum non exiit
eos. Delebo eos ut puluerem terrae. quasi lutum platearum comminam eos. atque conpingam.
Saluabis me a contradictionibus populi mei. custodies me a pergentium. Populus quem
ignoro seruiet mihi. filii alieni resistent mihi. auditu auris obedient mihi. filii alieni
defluxerunt. & contrahent in angustis suis. Viuit dominus & benedictus deus in seculum. & exaltabitur
deus fortis salutis mee. Deus qui datus uindictas mihi. & deiecisti populos sub me. Qui educis
me ab inimicis meis. & a resistentibus mihi eleuasti me. auro in quo liberabis me. Propterea
confitebor tibi domine in gentibus. & in omni tuo cantabo. Magnificans salutis regis sui.
& faciens misericordiam christo suo d. uindictas filius israel. Dixit uir cui constitutus est de christo d. iacob. egregius psalteris
israel. spiritus domini locutus est per me. & sermo eius plingua meam. Dixit deus israel. mihi locutus est fortis
israel. dominator hominum iustus. dominator in timore dei. sicut lux aurore oriente sole
maris absque nubibus rutilat. & sicut pluuus germinat herba de terra. Nec tanta est domus
mea apud dominum. ut pactum eternum iniret mecum. firmum in omnibus. atque munitum. Cuncta
enim salus mea & omnis uoluntas. nec est quicquam ex ea quod non germinet. & fructificatores

111
147

xxxij

Et dicitur de dabanau. ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae diebus. Quod dicitur de dabanau. ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae diebus. Quod dicitur de dabanau. ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae diebus.

XVII.

aut quasi spume uellentur uniuersi que non tollunt manibus; si quis tangere eas uoluerit. arnabitur sicut ligno lanceato igneque succense comburent usque ad impietatem. Hec nomina fortitudinis.

David sedens in cathedra sapientissimi princeps inter tres ipse est quasi tenerum lignum miculus qui octingentos interfecit impetu uno. Post hunc cleazar filius patru eius ahoi inter tres fortiores qui erant cum dauid quando exprobrauerunt philistinim congregati sunt illuc impluim. Cumque ascendissent uiri isti ipse stetit percussit philistinos donec deficeret manus eius robri gestu ceret cum gladio. fecitque deus salutem magnam in die illa. et populus qui fugerat reuersus est ad eos ut spolia detrahenda. Et post hunc semma filius age de uari. Et congregati sunt philistinim in statione. Erat quippe ibi ager plenus lentis. Cumque fugisset populus asacie philistinim stetit ille in medio agri intutus est et percussit philistinos et fecit dominus salutem magnam. Hec non ante descenderant tres qui erant principes inter triginta. uenerant tempore messis ad dauid in spelum cum odollam. Castra autem philistinim erant posita in ualle aggerum. et dauid erat in presidio. Porro statio philistinorum tunc erat in bethleem. Desiderauit igitur dauid aquam de lacu. et si quis mihi daret potum aque de cisterna que est in bethleem iuxta portam. Iruperunt ergo tres fortiores castra philistinorum. et hausit aquam de cisterna bethleem que erat iuxta portam. et attulerunt ad dauid. At ille noluit bibere sed libauit illam domino dicens. propitius mihi sit dominus ne faciam hoc. Num sanguinem hominum istorum qui profecti sunt. et in unum periculum bibam. noluit ergo bibere. Hec fecerunt tres robustissimi. Absai quoque frater ioab filius sarue princeps erat de tribu. ipse est qui leuauit hastam suam contra trecentos quos interfecit nominatim interib. et inter tres nobiles. eratque eorum princeps sed usque ad tres primos non uenerat. Et banais filius ioiada uiri fortissimi magnorum operum de capsehel ipse percussit duos leones manibus. ipse descendit et percussit leonem in medio cisterna in diebus. nullus. Ipse quoque interfecit uirum egyptium uirum dignum spectaculo habentem in manu hastam. Itaque cum descendisset ad eum in uirga. uir extorsit hastam de manu egyptii. interfecit eum hastam suam. Hec fecit banais filius ioiade. ipse nominatim inter tres robustos qui erant inter triginta nobiles. ueruntam usque ad tres non uenerat. fecitque eum dauid uirum artem. Asahel frater ioab inter triginta. cleman filius patru eius de bethleem. semma de uari. elisaca de urodi. elias de felthi. hiras filius adas de thechua. abiezer cleanathor. mobonnai de usathi. selmon aohites. machuray. nechophathites. heled filius banaa ipse nechophathites hitai filius tribu de gath filiorum beniamin. banahi aushathites.

Quod dicitur de dabanau. ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae diebus. Quod dicitur de dabanau. ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae diebus. Quod dicitur de dabanau. ipse descendit et percussit leonem in medio cisternae diebus.

heclai de torrente gal. abialbon. arbutites. azmauech de beromi. eluaba de salbon. filii assen
ionathan. 7. aia sēma de horodi. ha. lan filius sar. 7. rotites. heliselech filius sa. is. bu filii ma. u. ch. u. b. i.
heliam filius achitofel. gilonites. es. u. de. armelo. pharai de ar. b. i. gal filius nathan de solu.
bonni de gad. de. selech de ammoni. naharai de berothites. armiger. ioab filii sar. u. e. h. na. h. i. e. r. i. t. r. e. s. g. a. r. e. b. i. p. s. e. h. i. e. r. i. t. e. s. e. s. u. r. a. s. h. e. t. t. h. e. u. s. o. m. n. i. e. s. t. r. i. g. i. n. t. a. s. e. p. t. e. m.

XVIII.

XXIII.

Et addidit filios dñi israel contra isrl. Commoitq. dñs dicit ad ioab; uade numera isrl. iuda. Dixitq. rex ad ioab pncipem exercitus sui. p. umbula omis trib. isrl. ad an usq. bersabee. & numera poplin ut sciam numeru ei. Dixitq. ioab regi; ad. augeat dñs dñ tuus ad poplin quantus nunc e. utrumq. centuplicet in conspectu domum mei regis. Sed quid sibi dominus meus rex uult in re huiusmodi. Optinuit aut sermo regis uerba ioab. pncipis exercitus. Eggressusq. e ioab pncipes militu a facie regis. ut numerarent poplin isrl. Cumq. ptransissent iordanem uenerunt in iherosol. ad dextram urbis que e in ualle gad; 7. iazer transierunt in gal. iad. in terram inferiorem hodsi. 7. uenerunt in clau siluestria. Circumcuntesq. iuxta sidonem. transierunt p. p. m. o. e. n. u. t. y. r. i. 7. o. m. n. e. t. e. r. r. a. e. u. e. i. 7. c. h. a. n. a. n. i. e. i. u. e. n. e. r. u. n. t. q. u. a. d. m. e. r. i. d. i. e. m. u. e. l. a. i. n. b. e. r. s. a. b. e. e. 7. l. u. s. t. r. a. t. a. u. n. u. e. r. s. a. t. e. r. r. a. a. s. s. u. e. r. u. n. t. p. o. s. t. n. o. u. e. m. m. e. s. i. s. t. u. i. g. i. n. t. i. d. i. e. s. i. n. h. i. e. r. o. s. o. l. i. m. Dedit q. ioab numeru descriptionis populi regi. inuenta s. d. e. i. s. t. o. e. t. i. n. g. i. n. t. a. m. i. l. i. a. u. i. r. o. r. u. m. q. u. e. d. u. c. e. r. e. n. t. q. l. a. c. h. u. m. 7. d. e. i. u. d. a. q. u. i. n. q. u. a. g. i. n. t. a. m. i. l. i. a. p. u. g. n. a. t. o. r. u. m. Fecit aut cor dauid e. postqm numeratus e poplis; 7. dixit dauid ad dñm; peccavi ualde in hoc facto. sed pcor dñe ut transferas iniquitate seru tuu. quia stulte egi nimis. Surrexit itaq. dauid in re. 7. sermo dñi factus e. ad gad. p. p. h. e. r. a. m. d. i. c. e. n. s. u. a. d. e. n. l. o. q. u. e. r. e. a. d. d. a. u. i. d. Hec die dñs; trium tibi dat optio. elige unum ^{si uolueris} ex his ut faciam tibi. Cumq. uenisset gad ad dauid nuntiavit ei dicens; aut septem annis ueniet tibi fames in terra tua. aut trib. mensib. fugies ad uersarios tuos. 7. illi te psequent. aut certe tribus dieb. erit pestilentia in terra tua. Nunc ergo delibera tuide. que respondeam ei qui me misit sermone. Dixit aut dauid ad gad; coartor nimis. sed melius e. ut in ead. in manu dñi. multo eni miserectus ei sunt qm in manu hominis. Immisitq. dñs pestilentia in isrl. de mane usq. ad tep. constituta. & mortui sunt ex poplo ad an usq. bersabee septuaginta milia uiror. Cumq. extendisset manu sua angli dñi sup hierosol. ut disperderet ea. miseratus e dñs sup

afflictionem et ait angelo peccanti populum; sufficit nunc contine manum tuam.
 Erat autem angelus domini iuxta arcam. arcana iebusei. Dixitque dauid ad dominum cum uideret
 angelum cedentem populum; ego sum qui peccavi et ego inique egi; isti sunt oues quid fecerunt.
 Veritatem obsecro manus tua contra me et contra domum patris mei. Venit autem gad addidit
 in die illa et dixit ei; ascende constitue domino altare in area arcana iebusei. Et ascendit
 dauid iuxta sermonem gadi quem preceperat ei dominus. Conspiciensque arcana animaduertit
 regem et seruos eius transire ad se; regressus adorauit regem prono uultu in terram et ait;
 quod cause est ut ueniat dominus meus rex ad seruum suum. Cui dauid ait; ut emam arcam
 arcam et edificem altare domino. recessit in se factio que grassatur in populo. Erat autem arcana
 ad dauid; accipiat et offerat dominus meus rex sicut placet ei. Habes boues in holocaustum
 et iugabouum in usum lignorum. Omnia dedit arcana regi. Dixitque arcana
 ad regem; dominus deus tuus suscipiat uocatum tuum. Cui respondens rex ait; nequaquam ut tu
 uis feci omnia preterito. et ecce offeram domino deo meo holocausta gratuita. Emit ergo dauid
 arcam et boues argenti scelis quinquaginta. et edificauit ibi dauid altare domino et optulit
 holocausta et pacifica et repropitiatus est dominus terre et cohibita est plaga ab istis.

EXPLICIT SAMVHIL LIBER SECUNDUS HABET VERSUS II CC.
 INCIPIT CAPITULATIO DE LIBRO REGVM TERTIO.

- I. **D**efenecture dauid et de abisag sunamite et de adonia filio dauid qui affectauit succedere in regnum et de salomone iuncto in regem. *Isaiah et semei.*
- II. **D**e preceptis dauid quibus instituit salomonem et de morte dauid et de interfectione adonie ab iherusalem.
- III. **D**e filia pharaonis uxore salomonis et de apparitione domini ubi sapientiam postulauit et de iudicio de duabus mulieribus pro infante et de iudicibus ac principibus et lignis cedrinis et expensa operum.
- III. **D**e expensa salomonis diuina et de equis et curribus et de sapientia et parabolis eius et de ira regis.
- V. **D**e constructione templi et diuina contestatione ad salomonem et de altari et reliqua.
- VI. **D**e domibus quas edificauit salomon sibi et uxori egypti et hiis acario et de mare et de bobus et leonibus aeneis et reliquis utensilibus templi. *populum benedictione.*
- VII. **D**e arca in templum locata et de gloria que apparuit in nebula et de peccatione salomonis ad dominum et ad.
- VIII. **D**e sollempnitate celebrata et de peccatum numerum in sacrificio oblatorum et quomodo ei dominus secundo apparuit et de pharaone ubi gazorum urbe captam filius sue in dotem dedit et de reliquis quas salomon edificauit et de preceptis.